

Timothy Zahn

Kaskádový bod

(Cascade Point)

Při pohledu zpět si myslím, že toho, že mé číslo přišlo na pořad vesmírného programu, jsem si měl všimnout na samém počátku, už v okamžiku, kdy začalo být zřejmé, že právě na mne vyjde vítání nejnovější skupiny cestujících na palubě *Aurálního tanečníka*. Nicméně mám za to, že je dobře, že jsem to byl já a ne Tobbar, kdo Rika Bradleye a jeho psychiatra pustil na mou loď. Jsou věci, ze kterých by kapitán neměl vinit nikoho jiného než sebe, a tahle mezi ně nepochybně patřila.

Předchozí věty asi vyvolaly spoustu falešných dojmů. Kapitán linkové hvězdné lodi v plném lesku, v bílé a zlaté uniformě, široce se zubící na elegantně oděné pány a dámy, které pohyblivá rampa přiváží nablýskaným vstupním portálem - tak na tohle všechno zapomeňte. Trampová hvězdná loď, tedy loď pro nepravidelnou přepravu všeho možného, nemá nablýskaného nic, co není absolutně nezbytné, kapitán je rád, když má čistou kombinézu - natož ještě aby se producoval nastrojený jako vánoční stromeček v nějakých rádobyvojenských serepetičkách - a cestující, které jsme vozili, měli jen na tu nejlacinější třídu mezihvězdné přepravy. A vypadali na to.

Nechápejte mě špatně. Nemám nic proti cestujícím na své lodi. Vestavbu dodatečných kabin do *Tanečníka* jsem plánoval od samého začátku a až příliš často znamenali cestující v našem vždy nahnutém podnikání rozdíl mezi ziskem a ztrátou. Jenže jedním z hlavních důvodů, proč jsem se vydal do vesmíru, bylo, abych co nejméně musel zapřádat zdvořilostní hovory s cizími lidmi, a tak bych raději samotný prolétl čtyřmi kaskádovými body za sebou, než trávil ty mučivé minuty ve vstupním portálu. Tentokrát jsem však neměl na vybranou. Tobbar, náš palubní žvanil - a tudíž člověk neoficiálně pověřený zdvořilostními hovory s cestujícími -, byl ponořený až po lokty v mazadle a ve svéhlavé hydraulice; a moje další alternativa, Alana Kealová, se právě dovolala stejně svéhlavého dispečera z řídicí věže, který nás ve vzletovém pořadí chtěl šoupnout o deset lodí dozadu. Takže zbýval jediný člověk - já - protože jsem nikomu dalšímu nevěřil, že by v platících zákaznících vzbudil dobrý dojem o mé lodi. A tak když se Bradley a jeho jedenáct spolucestujících objevili v dohledu, stál jsem na rampě já.

Různili se od napůl ošuntělých až po slušné, ale ne bohaté - zhruba na stejné úrovni jako *Tanečník* - ale i v takto rozmanité skupině se Bradley vyjímal jako červená kontrolka na ovládací desce. Vyhlížel vcelku dobře, měl průměrnou výšku a stavbu těla; ale ve způsobu, jakým krácel, bylo něco, co okamžitě přitáhlo moji pozornost. Jako by se v něm spojoval nervózní strach s čímsi, co jsem nedokázal identifikovat jinak než jako nadutost. Ta směs vypadala tak dobře, že mi trvalo několik vteřin, než jsem si uvědomil, jak si oba dojmy

navzájem odporují. To poznání ve mně vzbudilo ještě stísněnější pocity, než jaké jsem už měl.

Bradley byl osmý v řadě, což mělo za následek, že jsem prvních sedm pozdravů pronesl, aniž bych jim věnoval větší pozornost - což jim podle mého jen prospělo. Rychle jsem zjistil, že i tehdy, když Bradley klidně stál, zračilo se cosi podivného v jeho držení těla i v jeho tváři a očích. Zejména v očích. Konečně přišel na řadu. "Dobré ráno, pane," pronesl jsem a potřásl jsem mu rukou. "Jsem kapitán Pall Durriken. „Vítejte na palubě."

"Děkuji." Hlas měl nápadně nejistý, toho druhu, jakému moje matka říkala "myší". Zatěkal očima po délce *Tanečníka*, střelil pohledem do portálu a opět se jím vrátil k mé tváři. "Jak často takovéhle lodě havarují?"

Neočekával jsem tak přímočaré dotazy, ale skutečnost, že tato otázka nezapadala do rámce zdvořilostních hovorů, mi pomohla se s ní snadno vyrovnat. "Sotva vůbec někdy," odpověděl jsem mu. "Poslední zveřejněná čísla udávají riziko smrti pro cestující menší než jedná ku miliónu. To už je pravděpodobnější, že vám spadne na hlavu střešní taška támhle z věže."

On se skutečně přikrčil a napůl se obrátil, aby se podíval na věž. Ani ve snu mě nenapadlo, že by mohl mou poznámku vzít tak vážně. Než jsem však stihl promluvit, muž stojící za Bradleyem mu chlácholivě položil ruku na rameno. "To je v pořádku, Riku - nic se ti nestane. Opravdu. Tohle je dobrá loď a budeme na ní absolutně v bezpečí."

Bradley se zvolna napřímil a druhý muž přesunul pozornost ke mně. "Já jsem doktor Hammerfeld Lanton, kapitáne," řekl a napřáhl ruku. "Tohle je Rik Bradley. Cestujeme v sousedních kabinách."

"Ovšem," přikývl jsem, jako bych to už věděl. Ve skutečnosti jsem neměl čas zkontrolovat seznam cestujících a jejich rozmístění, ale Leedsovi jsem mohl věřit, že všechno zařídil správně. "Vy jste lékař?" "Svým způsobem," opáčil Lanton. "Jsem psychiatr." "Aha," řekl jsem, a než se ti dva vydali dál, podařilo se mi vypotit dvě nebo tři další podobně dokonalé konverzační perly. Poslední tři cestující jsem odbavil stejně uhlazeně, a když byli všichni uvnitř, zavřel jsem portál a zamířil na můstek.

Když jsem tam dorazil, Alana už skončila dohadování s věží a prováděla předvzletovou prověrku počítače. "Jak to dopadlo?" zeptal jsem se, zatímco jsem vklouzl na své křeslo a vytukával na klávesnici kontrolu kormidel.

"Pořadí nám zůstalo," hlásila mi. "Pokud ovšem Matope během nejbližší půlhodiny uvede do provozu soustavu elevonů."

"Blbouni," zabručel jsem. Elevony nebudeme potřebovat ještě nějakých šest týdnů, dokud nedorazíme na Tajmyr, a za tu dobu je Matope mohl prakticky vyrobit celé znovu z toho, co bude mít zrovna po ruce. Trvat na tom, že je musíme mít v prvotřídním stavu, abychom směli vzlétnout, bylo hloupé i od byrokratů.

"Eh, to není žádný problém - Tobbar před pár minutami hlásil,

že už budou končit. Podívají se tomu na zoubek, bude to dokonale fungovat, odešlou záznam kontrolních hodnot a bude to." Odkáslala si. "Mimochodem... víš o tom, že máme na palubě cvokaře i s pacientem?"

"Jo; mluvil jsem s... *pacient?*" zarazil jsem se, když mi došla poslední část její věty. "Kdo?"

"Jmenuje se Bradley," informovala mě. "Víc toho o něm nemáme, ale očividně si on a ten chlapík Lanton nechali dopravit do kabin pěkný balík elektroniky a léků."

Po zádech mi přeběhl mráz, když jsem si vzpomněl na Bradleyovu tvář. Není divu, že mi připadal divný. "Vůbec žádná zmínka o tom, co s ním je - proč potřebuje psychiatra?"

"Nic. Ale nemůže to *být* nic vážného." Kontrolní panel zapískal a Alana se odmlčela, aby si pohlédla výsledky. Zjevně spokojená zadala další prověrku z předepsaného seznamu úkonů. "Podle všeho tu cestu platí Švédský psychiatrický institut a ti snad znají předpisy o tom, že nás mají upozornit na možná zdravotní rizika."

"Hm." Na druhou stranu mi jakýsi hlásek našeptával, že pokud jsou s Bradleyem nějaké potíže, které by mohly mít vliv na jeho způsobilost cestovat vesmírem, bylo schůdnější protlačit ho na trampovou loď než na linkovou. "Každopádně bych jim asi měl zavolat. Nebo se toho chceš ujmout?"

Ohlédl jsem se právě včas, abych viděl, jak jí tvář zkameněla.

"Ne, díky," řekla pevně.

"Dobře." Zastyděl jsem se za tu poznámku, kterou jsem nemyslel tak, jak vyzněla. Všichni jsme měli svůj důvod, proč jsme byli tady; tím Alaniným bylo, že už měla dost svých citových popálenin třetího stupně. Byla ten typ, který jako by byl zrozen k ošetřování zlomených křídel a zraněných duší, typ, který měl srdce od přírody otevřené přátelům i náhodným kolemjdoucím. Nakonec, jak jsem usuzoval, už těch zhojených duší, které zpřetrhaly citové vazby, jež si k nim vytvořila, a odlétly, aniž se třeba jen ohlédly, začalo *být* příliš a ona se na to všechno vykašlala a utekla do vesmíru. Z bláta do louže, pomyslel jsem si kdysi; tady kolem je zlomených křídel až dost. Jenže to, co jsem původně odhadoval na krátké prázdniny, se už protáhlo na čtyři roky, po které měla kolem svých citů takový pancíř, že jsem si nebyl jistý, jestli ještě vůbec ví, jak se zajímat o lidi. Nechat se jakkoliv zatáhnout do Bradleyových problémů byla ta poslední věc ve vesmíru, která by ji mohla lákat. "Je už všechn náklad na palubě?" zeptal jsem se, abych změnil téma.

"Je; a Wilkinson zaručuje, že je správně uložený."

"Fajn." Vstal jsem. "Myslím, že si ještě bleskově projdu loď, jestli to tady zvládneš."

"Jen běž," řekla a ani se neobtěžovala zvednout pohled. Nicméně jsem přikývl a odešel jsem.

Zastavil jsem se nejdřív v servisních šachtách, kde Matope a Tobbar právě rozjížděli zkoušky elevonů, a zůstal jsem tam tak dlouho, abych se ujistil, že výsledné údaje jsou natolik

uspokojivé, aby potěšily i ty hnidopichy na věži. Pak mě čekalo projít všechny nákladové prostory, abych překontroloval, jak Wilkinson uložil náklad, obejít oddělení pro cestující, abych se ujistil, že byla na palubu náležitě dopravena všechna jejich zavazadla, zastavit se v místnosti počítače a přezkoumat ohlášenou poruchu - naštěstí šlo o falešný poplach - a nakonec se vrátit na můstek, abych řídil vlastní vzlet. Při tom všem běhání jsem se nějak nedostal k tomu, abych zavolał do Švédska. Jak jsem zjistil později, ne že by mi to bývalo bylo k něčemu dobré.

Odlepili jsme se přesně podle rozvrhu, v desetikilometrové výšce jsme přepnuli z gravitačního urychlovače kosmodromu na vlastní náporový motor, a jakmile to bylo možné, nakopli jsme fúzní pohon.

O šest hodin později jsme byli za oběžnou dráhou Měsíce a připraveni na první kaskádový manévř.

Leeds se ohlásil jako první a oficiálně oznámil, že ze skříně s uspávacími prostředky odebral příslušný počet dávek a roznáší je cestujícím. Pascal z místnosti počítače potvrdil, že je všechno oukej, a zrovna tak Matope ze strojovny a Sarojis z malé komory, kde se nacházel generátor pole. Právě jsem si vytáhl výtisk instrukcí pro letový kurs z počítače, když se Leeds ozval znovu. "Kapitáne, jsem v kabině doktora Lantona," řekl bez úvodu. "On i pan Bradley odmítají vzít si uspávači prostředek." Alana se po mně při těch slovech ohlédla a já jsem v její tváři četl tutéž myšlenku, která napadla mne: Lanton a Bradley jsou cvoci. "Vysvětlila jim doktorka Epsteinová důvody, proč se tak postupuje?" zeptal jsem se opatrně, maje na paměti svou odpovědnost

imeze svých pravomocí.

"Ano, vysvětlila," ozval se jasný soprán Kate Epsteinové. "Doktor Lanton tvrdí, že jeho práce vyžaduje, aby během průchodu kaskádovým bodem zůstali oba vzhůru."

"Práce? Jaká práce?"

Odmlka... a pak Lantonův hlas vystřídal Katin. "Kapitáne, tady doktor Lanton. Rik a já se tady věnujeme experimentálnímu typu terapie. Osobní detaily jsou důvěrné, ale ujišťuji vás, že to nepředstavuje žádné nebezpečí ani pro nás, ani pro vás."

Terapie. Skvělé. Cítil jsem, jak ve mně začíná pěníť vztek kvůli Lantonově nedbalé aroganci, s níž nepokládal za důležité mě předem upozornit, že na mé lodi zamýšlí něco jiného než prostou přepravu. Měl jsem teď právo přerušit odpočítávání a Lantona posadit někam do chládku, dokud já sám nebudu přesvědčený, že všechno je tak bezpečné, jak on říká. Ale v tomhle podnikání čas jsou peníze; a i kdyby dr. Lanton zkresloval situaci, beztak patrně dokáže podat věc tak, že ho nemám na co chytit. "Pane Bradleyi," oslovil jsem druhého muže. "Vy jste srozuměn s tím, že si také nevezmete uspávači prostředek?"

"Ano, pane," hlesl myší hlásek.

"Dobrá. Doktorko Epsteinová, můžete s panem Leedsem přejít k dalším cestujícím."

"Nevadí," řekla Alana, když jsem brkl do spínače interkomu, "kdyby se něco stalo, tak aspoň záznam při vyšetřování dokáže, že *my* jsme žádnou chybu neudělali."

"Ty tedy umíš člověka potěšit," řekl jsem jí kysele. "Co jsem měl dělat jiného?"

"Proklepnout Lantona a vydolovat z něj nějaké informace. Přinejmenším máme právo vědět, co se děje."

"Ale jo, to zjistíme. Jakmile budeme za prvním bodem, tak si Lantona odchytím a pěkně si popovídáme." Zkontroloval jsem údaje přístrojů, do kaskádového bodu zbývalo sedmnáct minut. "Poslyš, můžeš klidně jít do kabiny a plácnout sebou do postele. Já vím, že je teď řada na tobě, ale byla jsi dlouho vzhůru při té přebírce náhradních dílů a máš nárok na nějaké volno."

Zaváhala; nebylo pochyb, že by to ráda přijala, ale vědomí odpovědnosti ji brzdilo. "No... tak dobře. Ujmu se tedy příštího. Ale nevím, možná bys tady neměl zůstat sám. Pro případ, že by se Lanton přepočítal."

"Myslíš jako kdyby Bradleye popadl amok nebo něco takového?" Ta myšlenka už mi v mozku také kroužila, ačkoliv když jsem ji vyslovil nahlas, zněla docela směšně. Přece jen však... "Můžu snížit tlak na chodbě oddělení cestujících na půl atmosféry. Bude to stačit na zablokování dveří, aniž by to spustilo nějaké poplašné signály úniku vzduchu."

"A v případě potíží to nechává Lantona, aby si s nimi poradil na vlastní pěst... ale řekla bych, že je to tak v pořádku."

"To on je si přece jistý, že je v bezpečí. Tak už běž."

Přikývla a zamířila ke dveřím. Tam se však zastavila s rukou na klíce. "Až budeš chtít mluvit s Lantonem, tak ne abys ho prostě odtáhl od Bradleye," řekla přes rameno. "Pokus se ho vyčíhat v salónu nebo někde, až bude sám. Kdyby Bradley věděl, že si o něm vy dva za jeho zády povídáte, mohl by to nést těžce." Téměř zuřivě trhla klikou a byla pryč.

Dlouhou chvíli jsem zíral za ní a přemítal, jestli jsem opravdu zahlédl v tom těžkém pancíři trhlinu. Pípnutí interkomu mě opět přivedlo k aktuálním úkolům. Kate mi oznámila, že cestující už spí a že ona, Leeds a Wilkinson si berou své dávky uspávací. Jeden po druhém se ohlásilo i ostatních šest členů posádky. Za deset minut budou spát a já budu mít na své lodi osamělou službu.

Ještě dvanáct minut. I se starým ručním ovládáním *Tanečníka* toho bylo na práci jen málo. Položil jsem výtisk instrukcí od počítače tak, abych jej mohl přečíst, ale aby mi nepřekážel, vypnul jsem všechna vnější čidla a řídící plochy a uvedl počítač a ostatní elektronická zařízení do neutrálního/pohotovostního režimu. Umělou gravitaci jsem nechal zapojenou; jen jednou jsem zkoušel překonat kaskádový bod bez ní a víckrát už to neudělám. A pak jsem čekal a snažil jsem se nemyslet na to, co přijde... a v příslušný okamžik jsem zdvihl bezpečnostní krytku a otočil ovládacím knoflíkem generátoru pole.

A najednou nás v místnosti bylo pět.

Nikdy nepochopím, jak se první člověk, který zkoušel Collotonův pohon, vůbec dostal za tento bod. Obrazy, které mě mlčky obklíčily, ode mne byly na dosah ruky daleko, byly v životní velikosti, jako živé, a alespoň na první pohled stejně hmotné jako panely a sedadla, na jejichž místě se octly. Bylo zapotřebí pečlivé prohlídky, aby si člověk uvědomil, že jsou ve skutečnosti maličko průsvitné jako jakési barevné sklo, a trocha experimentování by dokázala, že nejsou ani tak hmotné jako vzduch. Byly to jen přízraky, duchové ze strašidelných pohádek. A to jen prohlubovalo nepříjemné pocity... protože všechno jsem to byl já. Pět vteřin nato se objevila druhá sada obrazů, dokonale vyrovnaná s tou první. Potom se objevovaly další a další, stále rychleji, zatímco mezery mezi nimi se obdobně zmenšovaly, a ty obrazy tvořily neustále se rozpínající kříž, v jehož průsečíku jsem se nacházel. Díval jsem se - nutil jsem se dívat - věděl jsem, že se *musím* dívat - jak se jednotlivé řady prodlužují; díval jsem se, dokud nebyly tak dlouhé, až už jsem nedokázal rozeznat, zda na konci přibývají.

Dlouze, chvějivě jsem se nadechl - matně jsem si uvědomil, že nejbližší obrazy dělají totéž - a otřel jsem si čelo roztřesenou rukou. *Nemusíš se přece dívat*, pomyslel jsem si s pohledem upřeným na záda obrazu před sebou. *Už jsi to všechno mnohokrát viděl. K čemu ti to je?* Ale také jsem už mnohokrát bojoval stejný boj a věděl jsem předem, že prohraji. Nemělo to skutečně o nic větší význam, než si hladit bouli, ale bylo to stejně nutkavé. Vzchopil jsem se a podíval jsem se podél řady obrazů, táhnoucích se po mé levé straně.

Filosofové od zeleného stolu se mohou dál handrkovat o to, co tyto obrazy v kaskádových bodech "skutečně" jsou, ale my, kdo létáme na malých lodích, jsme si to už dávno sesumírovali. Collotonovo pole nás přenáší do jiného druhu prostoru, možná do celého jiného vesmíru - to je doložená skutečnost. A tenhle prostor nás nějakým způsobem spojuje se soustavou alternativních realit, vesmírů, které by byly mohly existovat, kdyby se věci byly odvíjely jinak... a to, co jsem tedy viděl kolem sebe, byly obrazy toho, co bych dělal v každém z těch vesmírů. Jistě, tahle teorie měla své mouchy. Očividně bych mohl vytvořit odlišnou pseudorealitu pokaždé, když si k obědu dám vepřovou kýtu místo krocana, a stejně očividně se takové triviální změny do této struktury nepromítly. Vždycky jenom čtyři nejbližší obrazy jsou mí přesní dvojníci; už ty další v řadě jsou nepatrně, nicméně pozorovatelně odlišné. Není to ovšem ani záležitost podvědomé sugesce. Na to je příliš mnoho obrazů... neočekávaných.

Nedalo mi žádnou velkou práci, abych našel obrazy, které jsem obzvláště potřeboval vidět: bílé a zlaté uniformy kapitána linkové lodi se na všech stranách výrazně vyjímal mezi ošumělejšími kombinézami a overaly. Kapitán linkové lodi. Velí plně vybavené, plně modernizované lodi; vzhlíží se k němu s úctou a obdivem, které s sebou tato funkce přináší. Mohlo to tak být - *mělo* to tak být. A aby to bylo ještě horší, věděl jsem přesně, kterým

rozhodnutím jsem o tuhle uniformu přišel.

Už osm roků se tyhle uniformy objevují mezi mými kaskádovými obrazy; a deset let uplynulo ode dne, kdy jsem syna lorda Hendrika vyhodil z můstku cvičné lodi a současně jsem si zajistil černou tečku u všech větších společností v tomhle byznysu. Mohl jsem se snad v oné situaci zachovat jinak? Snad. A měl jsem? Za tehdejšího stavu techniky ne. Člověk, který se ještě po třech cvičných misích ocitá na hranici záchvatu klaustrofobie pokaždé, když má zůstat vzhůru při překonávání kaskádového bodu, nemá na lodi co pohledávat, natož pak na jejím můstku. Hendrik mi snad prominul, když si věci dodatečně promyslel. Ten kluk, který tím pádem musel ve firmě zůstat u pozemního personálu, nikdy. Nakonec samozřejmě převzal celý podnik.

Nemohl jsem nijak tušit, že o čtyři roky později autorotátor Aker-Ming odstraní nutnost, aby na palubě při kaskádových manévrech vůbec někdo zůstal vzhůru. Vážně pochybuji, že by ten kluk tuhle ironii osudu ocenil.

Za těch osm let, co se uniformy kapitána linkové lodi objevovaly, se ode mne po ramenech kříže postupně vzdalovaly. Odhadoval jsem, že tak za pět dalších let budou dost daleko na to, aby zmizely v houšti namačkaných obrazů. Ještě jsem nevěděl, jestli na tu událost budu reagovat úlevou nebo smutkem, ale nijak jsem nepochyboval o tom, že to jistým způsobem bude znamenat konec další kapitoly mého života. Ještě minutu jsem na ty postavy hleděl... a potom, když jsem tak dokončil rituální hlazení své boule, jsem jen tak bloudil očima po zbylé části řady.

Změny byly většinou nenápadné: drobné variace na mém vzhledu a oblečení. Těch několik obrazů, jež mě znázorňovaly v různých povoláních, která neměla nic společného s vesmírem, zmizelo dávno někde v nekonečnu; už jsem byl ve vesmíru dlouho. Možná už příliš dlouho... tu myšlenku až zbytečně silně podtrhovalo zhruba šest mezer v každém rameni struktury. Řekl jsem Bradleyovi, že lodi jako *Tanečník* havarují jen zřídka, což bylo dokonale pravdivé tvrzení; nezmínil jsem se však o tom, že pravděpodobnost, s níž lodě mohou cestou prostě zmizet, je o něco větší. Nikdo z nás na to nemyslel rád, zejména při kritických operacích, jako byly právě manévry v kaskádových bodech. Nicméně mezery ve struktuře obrazů tvořily neustálou připomínku skutečnosti, že lidé ve vesmíru stále umírají. V šesti možných realitách jsem zjevně učinil rozhodnutí, které mě zabilo.

Znovu jsem se zhluboka nadechl, vytěsnil jsem to všechno z mysli tak daleko, jak jsem jen dokázal, a spustil jsem setrvačnick *Tanečníka*.

Když se masivní kovový válec začal roztáčet, bylo jeho hučení slyšet i na můstku. O minutu později dosáhl maximální rychlosti... a rotace celé lodi v opačném směru se začala projevovat na gyroskopickém měřidle nad mou hlavou. To zařízení tam vypadalo nepatříčně, jako očividný anachronismus mezi všemi

těmi moderními přístroji, řídicími prvky a displeji, které zaplňovaly můstek. Ale jeho použití byl jediný způsob, jakým si loď bezpečně mohla najít cestu přes kaskádový bod. Zesílenému tunelovému efektu u elektronů, který znehodnocoval funkci elektronických přístrojů, lidé už rozuměli dobře; stále však neexistoval žádný způsob, jak předpovědět přesný účinek vyvolaný danou rotací v kaskádovém bodě. Bez přesné předvídatelnosti výsledného stavu pak nebylo možné určit opravy k odečteným hodnotám přístrojů. Kaskádová navigace se tudíž musela uchýlit zpátky k silnoproudým a čistě mechanickým systémům: setrvačnick, klasické gyroskopické měřidlo, jednoduché ovladače stylu "zapnuto – vypnuto" a neelektronický rozhodovací člen. Já.

Dlouhá ručička nade mnou se pomalu plazila po své stupnici. Pečlivě jsem pozoroval její odraz ve zvětšovací zrcadle, které mi umožňovalo vidět na ukazatel, aniž bych si musel vyvracet krk ohlazením přes rameno. Kaskádové obrazy kolem mne prováděly svůj pomalý tanec, zvláštní kaleidoskopický úkaz, při kterém se obrazy a mezery jakoby převalovaly kolem jednotlivých ramen kříže, přičemž sama ramena zůstávala vůči mně v neměnné poloze. Ten jev nebyl dosud vysvětlen; Collotonova teorie pole však ponechávala dost věcí nevysvětlených. Z matematického hlediska je základní představa poměrně prostá: prostor, ve kterém jsme se nyní nacházeli, lze popsat pomocí jistého druhu bilineárního konformního zobrazení - konkrétně komplexní funkce, která promítá přímky na kružnice. Dál už to bylo zamotané, podrobnosti rozbředly v omáčku singularit, bodů větvení a mnoholistých Riemannových ploch; nakonec to všechno vykrystalizovalo ve skutečnost, že rotace kosmické lodi podél svislé osy se po vypnutí generátoru pole a návratu do normálního prostoru promění v lineární posun. Uhel otočení *Tanečníka* se teď blížil dvěma stupňům, což pro naši momentální konfiguraci znamenalo, že jsme už o půl světelného roku blíže svému cíli. Ještě - mrkl jsem na počítačovou sestavu - jedna celá třicet šest setin stupně a vypnu pohon setrvačnicku a nechám *Tanečníka* setrvačností pootočit ještě o dvě desetiny stupně, což dá dohromady skvělých osm světelných let.

Ručička se doplazila ke značce a já jsem přecvakl spínač setrvačnicku a zároveň jsem soustředil pozornost na gyroskop. Teoreticky se přetažení značky nebo nedotažení až k ní dalo napravit v dalším kaskádovém bodu - nebo hned teď tím, když by se jemně vrtělo setrvačnickem na jednu nebo druhou stranu -ale jednodušší bylo nemuset napravovat vůbec nic. Ujistit se, že se na konci manévru nehýbeme, mělo zase jiný dobrý důvod; kdyby se *Tanečník* ještě otáčel, když vypnu pole, natáhli bychom se na délku milión kilometrů nebo víc. Vzpomněl jsem si na mezery ve své struktuře kaskádových obrazů a zachvěl jsem se.

Smrt mě však zdaleka minula, alespoň tentokrát. Jemně seřízený rotační zámek fungoval přesně tak, jak měl, a zablokoval spínač pole v sepnuté poloze, dokud rotace v mezích přesnosti neklesla na nulu. Vypnul jsem pole a sledoval jsem, jak moji

dvojníci mizí v obráceném pořadí. Počkal jsem, až zmizí poslední čtyři, a pak jsem se ujistil, že z maličkého průzoru na můstku jsou zase vidět hvězdy. Povzdechl jsem si a během boje s černou depresí, která se mě v tomto okamžiku vždycky zmocnila, jsem zase zapnul všechny systémy *Tanečníka* a spustil počítač, aby vypočítal naši přesnou polohu. Jednoho dne, pomyslel jsem si, si budu moci dovolit koupit autorotátor Aker-Ming a už nikdy, nikdy to nebudu muset podstupovat znovu.

A jednoho dne také přeplavu Pacifik.

Žuchnul jsem sebou zpátky do křesla, čekal jsem, až počítač skončí, a nechal jsem volný průchod slzám.

Pláč jsem vždycky pokládal za nejjednodušší a nejrychlejší způsob, jak se zbavit napětí, a vždycky mi bylo trochu líto lidí, kteří jeho výhody nedokázali ocenit. Ani tato chvíle nebyla výjimkou a v okamžiku, kdy počítač vyplivl čísla značící naši polohu, jsem se zase cítil téměř normálně. Zahloubaně jsem do nich civěl ještě o dvacet minut později, když se Alana vrátila na můstek. "Vidím, že jsme úspěšně překonali další kaskádový bod," poznamenala unaveně. "Hurá."

"Myslel jsem, že se máš pořádně prospat a ne se jen tak na chvílku odbýt uspávacím," zabručel jsem na ni přes rameno.

"Probudila jsem se a rozhodla jsem se, že se projdu," odvětila věcným hlasem. "Copak se stalo?"

Podal jsem jí výtisk sestavy a ukázal na podtržená čísla.

"Podle údajů gyroskopu jsme prakticky přesně na místě. Hvězdy zase říkají, že jsme byli krátkí."

"Hm." Soustředěně se zamračila do papíru, kopnutím otočila druhé křeslo a posadila se do něj. "Dvacet světelných dní? Cože? Víc než dvojnásobek předpokládané odchylky pro tenhle bod? No paráda. Předpokládám, že jsi všechno dvakrát zkontroloval."

"Třikrát. Počítač potvrdil údaj gyroskopu a astronavigační program pozitivně prověřil dvacet hvězd. Možná chyba menší než deset světelných minut u obou."

"Jo." Zamžourala na mě přes okraj papíru. "Něco zvláštního na nákladu?"

Mávl jsem rukou k soupisce, která ležela přede mnou. "Máme tři bedny technických hraček, které obsahují Mingův kov," řekl jsem. "Všechny tři jsou stíněné. Zkontroloval jsem to, než jsme se zvedli."

"Třeba stínění netěsní," nadhodila pochybovačně.

"Kontejner by musel být na hadry, než by věci v něm dokázaly ovlivnit konfiguraci lodi v kaskádovém bodě."

"Já to zkontroluju, jestli chceš."

"Ne, to je dobré. Nikam teď nespěcháme a Wilkinson má se stíněnými kontejnery větší zkušenosti. Může se na to podívat, až se probudí. Radši zůstaň tady a pomoz mi s celkovou prověrkou naprogramování. Pokud tedy nechceš raději poslechnout rozkaz a vrátit se do postele."

Maličko se usmála. "Ne, díky; zůstanu tady. Ehm... mohla bych se do toho pustit i sama, kdybys chtěl jít na chvíli do salónu."

"Mně je dobře," zavrčel jsem, uražený tím návrhem.

"Já vím," opáčila. "Ale když jsem tudy procházela cestou sem, seděl tam Lanton sám."

Já už jsem na Lantona a Bradleye stačil kompletně zapomenout a trvalo pár chviliek, než jsem se chytil. Provádět křížový výslech člověka, který právě prochází kaskádovou depresí, není zrovna milé, ale já jsem se v tu chvíli nijak zvlášť mile necítil. "Začni s astronavigačním programem," dal jsem pokyn Alane, když jsem se zvedal na nohy. "Zavolej mě, kdybys na něco kápła."

Když jsem dorazil do salónu, Lanton tam stále seděl sám. "Doktore," kývl jsem na něj a usadil jsem se na židli naproti němu. "Jak se cítíte?" Ta otázka byla spíš zdvořilostní než pro informaci; čtyři prázdné sklenky na stolku vedle něj a jedna poloprázdná v jeho ruce zřetelně vypovídaly o způsobu, jakým se rozhodl se svou depresí vypořádat. Já už jsem dávno zjistil, že pláč tolik neškodí játrům.

Podářilo se mu vyloudit na tváři chabý úsměv. "Už je to lepší, kapitáne, o hodně lepší. Už jsem si začínal myslet, že jsem zůstal na celé lodi sám."

"Nejste ani jediný, kdo zůstal vzhůru," sdělil jsem mu. "Ostatní cestující se sem začnou trousit za chvíli - lidem dáváme větší dávky uspávacího než si bere posádka."

Zavrtěl hlavou. "Panebože, to bylo příšerné. Nedivím se, že chcete, aby to všichni zaspali. Nepamatuji si, kdy jsem byl naposled takhle na dně."

"To přejde," ujistil jsem ho. "Jak to přečkal pan Bradley?"

"Ale dobře. Lépe než já, i když se sesypal stejně zle, když to bylo za námi. Dal jsem mu sedativum - je to zbabělé východisko, ale nebyl jsem momentálně ve stavu nasadit nějakou náročnější terapii."

Takže Bradley mezi nás hned tak brzy nevpadne. Výborně. "Když už mluvíme o terapii, doktore, myslím, že mi dlužíte nějaké informace o tom, co tu provádíte."

Přikývl a přihnul si ze skleničky. "Předpokládám, že mám začít tím, čím Rik přesně trpí."

"To bude nejlepší," řekl jsem, překvapený tím, jak jsem byl zdvořilý. Pohled na zdrclého Lantona s jeho kořalkou vymazal všechno oheň a síru z mé bojovné nálady. Alana na mne očividně měla špatný vliv.

"Oukej. Tak především: není *nijak* nebezpečný, ani sobě, ani jiným lidem. Nemá ani jen vzdáleně žádné sklony sebevražedné nebo vražedné. Je prostě... dalo by se to brát tak, že je permanentně dezorientovaný. Jeho osobnost podléhá podivným odchylkám, které vyvolávají zvláštní změny jeho chování a vnímání."

Lanton očividně nevynikal v umění objasnit psychiatrické pojmy tak, aby jim porozuměl laik. "Chcete říci, že je schizofrenik? Nebo paranoik?" dodal jsem, když jsem si vzpomněl na náš rozhovor na kosmodromu.

"Ano i ne. Projevují se u něj některé symptomy obojího - spolu s příznaky pěti nebo šesti dalších poruch - ale nevykazuje

náležitý biochemický syndrom žádné známé duševní choroby. Je to úchvatná, vědecky zajímavá anomálie. Za pět let jsem o něm nasbíral celé složky údajů a jsem přesvědčen, že stojím těsně před průlomem. Jenže už jsem vyčerpал všechny standardní metody zkoumání pacientova podvědomí a musel jsem přijít s něčím novým." Rozmáchnul rukou kolem sebe. "A tohle je ono."

"Co to jako má být? Nová forma šokové terapie?"

"Ne, ne - vy jste to nepochopil. Studuji Rikovy kaskádové obrazy."

Zůstal jsem na něj dlouho hledět. Pak jsem se zvedl, vydal jsem se k automatickému baru a vytáhl jsem si ležák. "Při vši úctě," řekl jsem, když jsem se znovu posadil, "si myslím, že jste se zbláznil. Za prvé, obrazy nejsou produktem hlubokého podvědomí, ani ničeho podobného; jsou to odrazy vesmírů, které by byly mohly nastat."

"Možná. O tom stále panují jen dohady." Než jsem stačil něco namítnout, zvedl ruku, aby mě zarazil. "Na druhou stranu musíte připustit, že naše vědomí nebo podvědomí na ně *musí* mít nějaký vliv. Obrazy, které se objeví, bez výjimky zastupují pouze výsledky významných rozhodnutí nebo událostí v životě jedince; nikdy ne tu spoustu bezvýznamných voleb, které provádíme každodenně. Ať už je podvědomí vybírá z jakési vnější nabídky nebo je samo vytváří, má s nimi něco společného a dá se tedy jejich prostřednictvím studovat."

Zdálo se, jako by se na své židli poněkud uvolnil a mne se zmocnil pocit, že tenhle proslov nepřednáší poprvé.

"I kdyby to všechno byla pravda," řekl jsem, "o čemž nejsem tak docela přesvědčený, myslím si, že neuvěřitelně hloupě riskujete, že projevy kaskádového bodu budou pro Bradleaye tou poslední kapkou. I nám, kteří nemáme žádné psychologické problémy, dávají pořádně zabrat - ale proč vám to vůbec povídám? Viděl jste, sakra, sám, jaké to je. To poslední, co bych chtěl na své lodi vidět, je někdo, kdo bude muset strávit celou cestu na Tajmyr pod sedativy nebo ve svěrací kazajce!"

Zarazil jsem se, protože jsem si náhle uvědomil, že postupně zvyšuji hlas. "Promiňte," zamumlal jsem a obrátil jsem do sebe polovinu svého ležáku. "Jak jsem řekl, kaskádové body jsou i pro nás dost náročné."

Zamračil se. "Co tím myslíte? Vy snad spíte stejně jako všichni ostatní, ne?"

"Někdo musí být vzhůru, aby manévr řídil," sdělil jsem mu.

"Ale... já jsem si myslel, že pro kaskádové body už existují autopiloty."

"Jistě - autorotátory Aker-Ming. Jenže jeden stojí skoro dvaadvacet tisíc a musí se vyměňovat asi tak po každé stovce kaskádových bodů. Velké linkové a nákladní lodě si takový přepych dovolit mohou; trampové lodi ne."

"Promiňte - to jsem nevěděl." Jeho výraz naznačoval, že lituje především toho, že si věci důkladněji neověřil ještě před tím, než se nalodil na *Tanečníka*.

Už jsem takový pohled u lidí viděl a vždycky mě nadzvedl.

"Nebojte se; jste absolutně v bezpečí. Ruční metody se používají už skoro dvě stě let a já a moje posádka víme, co děláme."

Jeho mysl zjevně ještě vandrovala kdesi o půl kilometru pozadu.

"Ale jak to, že je to tak drahé? Mingův kov je sice zvláštní slitina, to ano, ale konec konců je to jen selen s trochou rhenia. Zařízení pro psychotesty se součástkami z Mingova kovu se dá pořídit za zlomek té ceny, o které jste mluvil."

"A my máme v nákladovém prostoru číslo jedna celou bednu z tohoto materiálu," opáčil jsem. "Jenže vyrobit odchylkoměr s požadovanými vlastnostmi je podstatně těžší než střídát obrázky nebo co. Nicméně uhýbáte mé otázce. Co budete dělat, jestli Bradley tu zátěž nevydrží?"

Pokrčil rameny, ale bylo na něm vidět, že tuhle možnost nebere vážně. "Kdyby snad mělo dojít k nejhoršímu, předpokládám, že bych ho mohl nechat spát, zatímco já bych zůstal vzhůru a pozoroval jeho obrazy. Objevují se přece, i když spíte, ne?"

"Prý ano." Nedodával jsem, že bych se při podobné činnosti cítil jako šmírák. Psychiatři, kteří se jukáním do cizích myslí živí, mají zřejmě jiná měřítká než já.

"Dobře. I když by to přidalo další proměnnou veličinu," dodal zamyšleně. "Nu... myslím, že to Rik zvládne. Budeme v tom pokračovat při plném vědomí, dokud budeme moci."

"A podle čeho poznáte, že to nezvládá? Když se poprvé pokusí jeden ze svých obrazů uškrtit? Nebo snad až ho chytne katatonie?"

Vrhl na mne uražený pohled. "Kapitáne, já jsem *psychiatr*. Dokáží dokonale přečíst svého pacienta a rozeznat sebemenší známky potíží dřív, než nabudou vážných rozměrů. Rik bude v pořádku; nestarejte se."

Rozhodně jsem neměl v úmyslu přestat se starat; ale právě v tu chvíli se do salónu vploužili další dva cestující, a tak jsem se s Lantonem kývnutím hlavy rozloučil a odešel jsem. K dalšímu kaskádovému bodu nám zbývalo pět dní a během té doby určitě najdu další příležitost věc prodiskutovat. A když bude třeba, připravím si je.

Když jsem se vrátil na můstek, měla pro mne Alana samá záporná zjištění. "Astronavigace je v pořádku," sdělila mi. "Vytáhla jsem si pro kontrolu kopii programu, ale pravděpodobnost, že by se objevila náhodná chyba, která by vypadala natolik věrohodně, že by oblafla diagnostiku, je v zásadě nulová." Mávla rukou k dlouhé ručce gyroskopu nad námi. "Počítač dál říká, že vakuum v komoře gyroskopu zůstalo po celou dobu manévru beze změny a že magnetická pole ložisek neměla žádnou poruchu."

Takže nepřipadalo v úvahu, že by gyroskop dával špatný údaj vinou tření. Ve spojení s výsledky astronavigačního programu to ponechávalo zatraceně málo míst, kde hledat příčinu. "Už Wilkinson nastoupil do služby?"

"Ano; poslala jsem ho zkontrolovat, jestli není poškozené stínění nákladu."

"Prima. Půjdu dolů a pomůžu mu. Už jsi měla čas zkontrolovat náš současný kurs?"

"Ne podrobně, ale řekla bych, že je v pořádku."

"To já sice také, ale dokud nevíme, jestli nám nedělá zmatky počítač, nemůžeme mít nic za zaručené. Nechci mít špatnou polohu, až přijde další bod."

"Jasně. No, Pascal by tu měl být za deset minut. Hádám, že hloubková kontrola astronavigace může do té doby počkat. Co jsi zjistil u Lantona?"

S jistou duševní námahou jsem přepnul myšlenky. "Podle něj nebude Bradley působit žádné potíže. Z Lantonova popisu vypadá spíš na neurotika než na psychotika, aspoň zatím. Bohužel Lanton pojal geniální plán využít kaskádových obrazů jako prostředku výzkumu a má v úmyslu nechat Bradleye vzhůru ve všech bodech odsud až na Tajmyr."

"Cože? Předpokládám, že se neobtěžuje úvahami, co to může provést s Bradleyovými problémy."

"Právě to bych rád věděl. Jenže jsem z něj nevymáčkl žádnou přijatelnou odpověď." Přikročil jsem ke dveřím a stiskl kliku.

"Neboj se, do příštího bodu z něj něco smysluplného vytlučeme. Měj se."

Wilkinson a Sarojis se oba nacházeli v nákladovém prostoru číslo jedna. Když jsem tam vešel, Sarojis trochu pomáhal a hodně radil Wilkinsonovi, který lezl po lesklém kovovém kontejneru, zabírajícím přední třetinu stísněného prostoru. Zatímco jsem si razil cestu mezi ostatními kontejnery, které zaplňovaly nákladový box, Wilkinson na mne shora shlédl a zavrtěl hlavou. "Nic vadného, kap'táne. Struktura stínění je neporušená; žádný ming tam uvnitř nemoh' ovlivnit naši konfiguraci."

"Žádné vlasové trhliny?" zeptal jsem se.

Pozvedl detektor, se kterým pracoval. "Prověřuju to, ale něco tak malého by neudělalo vůbec nic."

Přikývl jsem, jako že jsem to vzal na vědomí, a chvíli jsem si zamračeně prohlížel kontejner. Mingův kov měl v kaskádových bodech řadu jedinečných vlastností, které byly požehnáním i kletbou pro ty z nás, kteří s ním museli někdy letět. Jeho jedinečnost spočívala v tom, že jeho elektrické, magnetické a termodynamické vlastnosti se měnily pouze s absolutním úhlem, o který se loď pootočila, a nezávisely na žádné ze zhruba stovky dalších proměnných veličin, které bylo při kaskádovém manévru třeba brát v úvahu. Díky této přesné předvídatelnosti byl posléze možný vývoj automatického řídicího mechanismu pro průchod kaskádovými body. Menších lodí, jako byla ta moje, se však daleko více dotýkala ta skutečnost, že Mingův kov drasticky měnil "konfiguraci" lodě - hodnoty rozměrů, rovnice tvaru povrchu, průběh rychlostí a podobné věci, které bylo třeba dosadit do výpočtů daného manévru. Naštěstí byl tento efekt do jisté míry analogický aerodynamickému odporu v tom, že pokud byl jeden kus Mingova kovu zcela uzavřen uvnitř druhého, konfiguraci ovlivňovala pouze velikost, celková hmotnost a tvar obalu. Na tomto principu fungovalo stínění. Jenže jestli bylo neporušené, tak náklad uvnitř za náš problém nemohl... "Jaká je možnost," zeptal jsem se Wilkinsona, "že by ming obsahovala

některá z dalších beden?"

"A že by to nenapsali do soupisky?" ozval se nedůtklivě Sarojis. Byl to tmavovlasý vznětlivý chlapík, který dával hlasitě najevo údiv, kdykoliv někdo jiný udělal něco, co on sám pokládal za nesprávné nebo za hloupé. Většina lidí na *Tanečnickovi* měla jeho řečí pravidelně plné zuby a zhruba každý třetí den se mu pečlivě vyhýbala. Jediné výjimky, o kterých jsem věděl, byli Alana a Wilkinson, a dokonce i Alanu stejně často unavoval. "To přece nemůžou udělat," pokračoval Sarojis, než jsem mohl zareagovat. "Kdybysme je žalovali, mohli bysme je přivést na mizinu."

"Jenom pokud bychom se dokázali dostat na Tajmyr," řekl jsem stručně s očima upřenýma na Wilkinsona.

"To se dá zjistit jen jedním způsobem," odvětil Wilkinson. Zlehka seskočil z kontejneru, uložil detektor do přenosné bedny s nářadím, která ležela na podlaze, a vytáhl hůlkovitý přístroj.

Trvalo dvě hodiny, než jsme tou hůlkou objeli všechny bedny ve třech nákladových prostorech *Tanečníka*, a výsledek byl naprosto nulový. "Možná si něco přinesl na palubu některý cestujících," nadhodil Sarojis.

"Musel bys být bohatší, než některý z *našich* zákazníků, aby sis mohl koupit bedničku sponek z mingu," zavrtěl Wilkinson hlavou.

"Kap'táne, to musí být chyba počítače nebo něco v gyroskopu."

"Hm," řekl jsem nezávazně. Ještě jsem jim neprozradil, že jsem se uprostřed obhlídky nákladu spojil s Alanou a že ona a Pascal ani při hloubkové kontrole obou systémů nenašli nic závadného. Nebyl důvod je znepokojoval víc, než bylo nutné.

Vrátil jsem se na můstek a zjistil jsem, že Pascal je tam sám, rozvaluje se v křesle u kormidla a se zasněným výrazem v tváři zírá do displejů. "Kde je Alana," zeptal jsem se ho, dopadl jsem na druhé sedadlo a změřil jsem si očima hromadu diagnostických výpisů, které mi tam nechali jako pozornost. "Už si šla lehnout?"

"Říkala něco o tom, že se cestou napřed zastaví v jídelně a dá si něco k večeři," odvětil Pascal a jeho výraz trochu ztratil na zasněnosti. "Něco o setkám s cestujícími."

Pohlédl jsem na hodinky a překvapeně jsem si uvědomil, že už je opravdu čas na večeři. "Asi si také zajdu dolů. Ale ještě předtím - jsou tu nějaké problémy?"

Zavrtěl hlavou. "O té chybě v kaskádovém bodě mám jistou teorii," ztlumil spiklenecky hlas. "Ale raději bych o tom nemluvil, dokud nebudu mít víc času si to promyslet."

"Jasně," řekl jsem a odešel jsem. Pascal se pokládal za velkého řešitele přírodovědných záhad a stále přicházel se složitými a zcela nereálnými teoriemi z oblastí ležících daleko mimo jeho obor. Jaký měl úspěch, si lze snadno domyslet. Nicméně nic z toho, s čím dosud přišel, nebylo doopravdy nebezpečné a stále existovala šance, že jednoho dne narazí na něco užitečného. Doufal jsem, že to bude právě tentokrát.

Na to, že bylo tak brzy po průchodu prvním kaskádovým bodem, byla

nevelká jídelna *Tanečníka* překvapivě zaplněná, ale letmé přehlédnutí tváří mi dalo odpověď, proč. Po své první zkušenosti s uspávacími prostředky se zatím vyhrabalo z postele devět z dvanácti našich cestujících, nepřítomnost zbývajících však více než vynahradilo šest členů posádky, kteří se toho večera rozhodli pojít zde místo ve služební kantýně. Byli tu všichni, kdo zrovna neměli službu... a nebylo těžké uhodnout proč.

Když jsem proklouzl dveřmi, byl Bradley, sedící mezi Lantonem a Tobbarem u jednoho ze dvou stolů, v největší vážnost zabrán do řeči. "...méně symbolické, než byl pokus zobrazit svět z člověku zcela cizího hlediska, hlediska, které vždy po několika letech změní. Takže *Letní svatba* vykazuje jak lehké zkreslení typu 'rybí oko', tak posun barev, jaké by se daly očekávat od vodního živočicha; také drobné odlišnosti v postoji a ve výrazu, které by takový cizí tvor nepochopil a tudíž nemusel zachytit správně."

"Není ovšem neobvyklé vyjádření smyslového vjemu jedním ze základních výrazových prostředků umění?" To byl Tobbar - ať se mluvilo o čemkoliv, počínal si v hovoru tak obratně, že jste si nikdy nebyli docela jistí, zda o věci skutečně něco ví nebo ne. "Namalovat třeba obě oči na jedné straně hlavy, umístit nahé postavy na jinak běžný piknik - a tak podobně."

"Zajisté, ale nemůžete směšovat samoučelnou neobvyklost s důslednými, po vědecké stránce přesnými obměnami, kterých využíval Meyerhaus."

Pokračovalo to dál, ale právě v tom okamžiku zachytila můj pohled ze svého místa u druhého stolu Alana a pokynula mi směrem k prázdnému místu vedle sebe. Přešel jsem tam a posadil jsem se vedle ní, přičemž jsem ztratil nit Bradleyova monologu.

"Máš něco?" otázala se šeptem.

"Žádná celá nula nic," sdělil jsem jí.

Přikývla, ale neřekla nic a já jsem si všiml, že zabloudila pohledem zpět k Bradleyovi. "Koukám, že toho hodně ví o umění," poznamenal jsem, podivně podrážděný tím, že takto přesouvá pozornost.

"A to jsi ještě prošvihl jeho přednášku o historii," opáčila.

"Pěkně se tam rozparádili - ten matematik, doktor Chileogu, je podle všeho taky fanda do historie. Poprvé v životě jsem viděla, jak se Tobbar v hovoru nechytá. Vypadá docela normálně."

"Tobbar?"

"Bradley."

"Aha." Ohlédl jsem se po Bradleyovi, který teď soustředěně naslouchal někomu z druhého konce jeho stolu. *Permanentně dezorientovaný*, popsal ho Lanton. Snažil se právě teď působit dojmem profesora uměnovědy nebo něco podobného? Nebo byly jeho sebeklamy tak hluboké? Nevěděl jsem to a ani mě to v tom okamžiku nezajímalo. "No, dobře mu tak. A teď, kdybys laskavě obrátila pozornost k záležitostem lodi, máme tu pořád jeden problém."

Alana se obrátila zpátky ke mně s lehkým mráčkem na čele.

"Jestli máš nějaký návrh, poslouchám," ozvala se. "Měla jsem za

to, že jsme zatím na mrtvém bodě."

Sevřel jsem pevně čelisti, abych zadržel odseknutí, které se mi už už dralo na jazyk. Byli jsme na mrtvém bodě; a dokud někdo nepřijde s nějakým nápadem, nebyl naprosto žádný důvod, proč by se Alana nemohla odreagovávat tady dole. "Ale jo," zavrčel jsem a zvedl jsem se. "Já jenom, abys na to nezapomněla."

"Ty nebudeš jíst?"

"Vezmu si něco později v kantýně," řekl jsem.

U dveří jsem se ohlédl. Její pozornost už zase zaměstnával Bradley. Zamířil jsem vzhůru po schodech do služební kantýny a naprogramoval jsem si jakési nepřiliš vzletné jídlo, ze kterého vyšlo něco, co vypadalo jako mokrá lepenka. Potom jsem se vrátil do své kabiny a vytáhl jsem si informační pásku o teorii kaskádových bodů.

Po dvou hodinách listování jsem nad ní usnul.

V dalších pěti dnech jsem se několikrát pokusil načapat Lantona o samotě, ale pokaždé, když jsem ho zahlédl, tlapal Bradley vedle něj jako dobře vycvičený kokršpaněl. Nakonec jsem musel přijmout Alanin návrh, že s Tobbarem vezme Bradleye na prohlídku lodi a tím mi poskytne příležitost počíhat si na Lantona před jeho kabinou. Psychiatr se tvářil zaměstnaně a poněkud nevrle, že ho obtěžují, ale já jsem si toho nevšímal.

"Ne, samozřejmě ještě nedošlo k žádnému pokroku," odpověděl mi na dotaz. "Já jsem také žádný neočekával. Pozorování z prvního kaskádového bodu považuji za základ, ze kterého budu vycházet. V příštím budu klást otázky a potom začnu zavádět různé fyzické metody léčby a sledovat, jak na ně Rik bude reagovat."

Chystal se mě obejít, ale zastoupil jsem mu cestu.

"Fyzické metody léčby? O těch jste předtím nic neříkal."

"Netušil jsem, že bych měl. Ostatně, mám zákonné oprávnění k předepisování léků a podobným věcem."

"Možná na Zemi," řekl jsem upjatě. "Ale tady nahoře je nejvyšší medicínskou autoritou lodní lékař. *Nebudete* Bradleyovi nasazovat žádné léky ani elektroléčbu, aniž byste to předtím prokonzultoval s doktorkou Epsteinovou." Něco se mi neustále vtíralo na mysl, ale neměl jsem kdy se tím zabývat. "Vlastně chci, abyste jí ještě před nejbližším dalším kaskádovým bodem předal úplný seznam všech léků, které jste přinesl s sebou na palubu. Všechny návykové nebo potenciálně nebezpečné látky jí předáte, aby je uložila do skříně na uspávací prostředky. Jasně?"

Lanton nasadil výraz ležící kdesi mezi uražeností a ohromením. "Proboha, kapitáne, mějte rozum -prakticky každý lék může být nebezpečný, když se bere v nadměrných dávkách." Jeho tvář se zase navracela k neutrálně příjemnému výrazu a hlas se tomu přizpůsobil. "Proč máte takové námitky proti tomu, co se pro Rika snažím udělat?"

"S tím seznamem bych si pospíšil, doktore - další bod je v plánu zítra. Na shledanou." Obrátil jsem se na patě a odkráčel jsem.

Jakmile jsem byl ve své kabině, zavolal jsem Kate Epsteinové a řekl jsem jí o seznamu, který jí má Lanton dodat. Vzbudila ve mně dojem, že i ona má za to, že to přeháním, ale souhlasila, že bude spolupracovat. Vyžádal jsem si od ní slib, že mě bude průběžně informovat o tom, co Lantonova práce obnáší, vypnul jsem interkom a opět jsem se vrátil k páskám o Collotonově teorii, které vyplňovaly největší část mých uplynulých čtyř dní.

Navzdory naléhavosti, kterou jsem cítil - do příštího kaskádového bodu nám zbývalo méně než dvacet hodin - se slova na obrazovce mé čtečky odmítala shlukovat do nějakého smyslu. Skřípěl jsem zuby a seděl jsem u ní dál, dokud jsem nezjistil, že čtu jeden a tentýž odstavec již po čtvrté a nevnímám z něj ani slovo. Znechuceně jsem čtečku vypnul, natáhl jsem se na lůžko a snažil jsem se přijít na příčinu své nesoustředěnosti.

Velkou část z ní zjevně zapříčinilo mé rozčilení z Lantona. Vedle libovůle, s jakou se choval v celé té záležitosti s Bradleyem, k tomu teď ještě přidal tu urážku, že se mnou mluvil takovým tónem, jako kdyby chtěl naznačit, že potřebuji jeho profesionální služby - a to pro nic horšího, než že jsem trval na svých právech kapitána *Tanečníka*. Přál jsem si, abych byl věnoval větší pozornost seznamu cestujících, než jsem ty dva vpustil na palubu. Příště už budu chytřejší.

Ale přesto... musel jsem připustit, že jsem *to přece jen* trochu přehnal. Ale já měl spoustu důvodů ke znepokojení: Lantonova hra na schovávanou s kaskádovými obrazy a její možné účinky na Bradleye, dosud nevysvětlená odchylna při manévrech v minulém bodu, změny, které jsem pozoroval u Alany...

Alana. Až do onoho okamžiku jsem si vědomě nepřipouštěl, že by se chovala jinak než obvykle. Ale po čtyřech rocích létání vedle ní jsem znal všechny její nálady a sklony a bylo mi více než jasné, že v ní pomalu roste náklonnost k Bradleyovi.

Moji nelibost nad takovým neočekávaným obratem událostí rozhodně nevyvolávala žárlivost. Alana byla svou vlastní paní a do jejího života, pokud se to přímo netýkalo jejích povinností, mi nic nebylo. Ale věděl jsem, že v tomto případě více než pravděpodobně jde o její starou slabost pro zlomená křídla, která povstávala jako fénix - až na to, že spálení přijde až potom, ne předtím. Nechtěl jsem vidět, jak tím Alana znovu prochází, zejména s někým, za jehož přítomnost jsem se cítil odpovědný. Pochopitelně jsem toho nemohl přímo dělat mnoho, aniž bych riskoval, že si toho Alana všimne a naštvě se; ale mohu Lantonovi dát svou nelibost najevo tím, že mu věci co možná ztížím. A to také udělám.

A když jsem si to ujasnil, podařilo se mi to odsunout stranou a vrátit se ke svým studiím. Myslím, že je z toho dost jasně vidět, že mě tehdy nenapadlo, jak nedomyšlený můj závěr a záměr

ve skutečnosti byl. Konec konců, čím rychleji by Lanton Bradleye vyléčil, tím rychleji by zmizela přitažlivost zlomených křídel a - snad - tím rychleji by se z toho Alana vymotala. Možná už tehdy jsem začal v skrytu přemítat, jestli její náklonnost k němu je něco víc než jen altruistická.

"Dvě minuty," prohlásila jasně a zřetelně Alana po mé pravici. Její tón téměř, byť ne zcela zakrýval napětí, které, jak jsem věděl, musela pociťovat.

Trošku jsem poopravil nastavení zrcátka a ujistil jsem se, že dlouhá ručka sedí přesně na nule. Zpoza zrcátka na mne z přístrojové desky slepě civěly displeje, jejichž systémy byly již dávno vypnuté. Přejížděl jsem očima z počítačové sestavy na krytku spínače generátoru pole, na své ruce - kamkoliv, jen abych se vyhnul pohledu na Alanu. Stejně jako já nebyla zvyklá mít v kaskádovém bodu společnost a já jsem se pevně rozhodl poskytnout jí alespoň tu trochu soukromí, kterou jsem mohl.

"Jedna minuta," ozvala se. "Jsi si jistý, že jsme zvolili dostatečný odstup na to, aby to bylo bezpečné?"

"Naprosto. Jediné možné potíže by nám mohl způsobit Epsilon Eridana a od toho jsme zvolili tak velký odstup, aby nám ho to odsunulo o potřebných šest stupňů z cesty."

"Myslíš, že z toho mohly pocházet ty potíže posledně? Nemohli jsme se k něčemu příliš těsně přiblížit - třeba k černému trpaslíkovi, který zabloudil do našeho koridoru?"

Pokrčil jsem rameny s očima upřenýma na chronometr. "Podle map ne. Víš, že lodě už létají na Tajmyr dlouho, a celá trasa byla podrobně zkontrolována. I černý trpaslík musí přiletět *odněkud*." Stiskl jsem zuby, až to zaskřípělo, a odklopil jsem krytku knoflíku. "Drž si klobouk; jedeme z kopce."

Prožívat přechod kaskádovým bodem o samotě vyvolává sebezkoumání, vzpomínky na dávnou minulost a melancholii. Prožívat jej ve společnosti někoho jiného k tomu přidává okamžitou závrať a klaustrofobii. Alaniny a moje obrazy se sice objevily v obvyklém uspořádání do vodorovného kříže, ale protože jsme neseděli na přesně stejné úrovni, nepřekrývaly se. Výsledek působil dojmem k zadušení zalidněného mostu - zalidněného, aby to bylo ještě horší, obrazy, jejichž pohyby nejsou vázány na vaše, nýbrž které se zřetelně krouť a vrtí každý podle svého.

Pro mne nevýhody daleko převažovaly nad jediným přínosem, kterým bylo mít po ruce někoho, s kým si člověk může promluvit, ale v tomto případě jsem v podstatě neměl na vybranou. Alana tvrdošíjně odmítala nechat mě za ni převzít dva body za sebou a já jsem stejně tvrdošíjně trval na tom, že chci *být* vzhůru a sledovat postup průchodu. Byl to všivý kompromis, ale měl jsem víc rozumu, než abych Alanu vykázal z můstku. Ona měla také svou hrdost.

"Spouštím setrvačnick."

Alanin hlas přivedl moje myšlenky zpátky k práci. Naposledy jsem zkonzultoval sestavu a pak jsem veškerou pozornost obrátil k ručce gyroskopu. Ta o chvíličku později zahájila svůj pomalý

postup a dvojitá soustava obrazů se dala do svého spirálového tance. Ztěžka jsem polkl, dal jsem v duchu svému žaludku přísné rozkazy a jel jsem dál.

Chvílemi se to zdálo být nekonečné, ale konečně bylo po všem. *Tanečník* se pootočil, zastavil a úspěšně provedl přechod do reálného prostoru. Zhroutil jsem se na sedadle s pocitem, ve kterém se mísila kaskádová deprese s pouze nepatrně opadlým napětím. Verdikt astronavigačního programu měl ostatně teprve přijít.

Byl jsem však ušetřen té zkoušky, že bych při čekání na počítač neměl na práci nic jiného než si točit palci. Alana sotva znovu spustila lodní systémy, když na mne zapištěl interkom. "Můstek," ohlásil jsem se.

"Tady je doktor Lanton," ozvala se upjatá odpověď. "Na elektrickém rozvodu v mé kabině je nějaká vážná porucha - právě mi shořel jeden z přístrojů."

"Požár v kabině?" otázal jsem se ostře a očima jsem přelétl displej stavu lodě. Nic na něm nenasvědčovalo žádnému problému.

"Ale ne - jenom se z něj trochu zakouřilo a hned to přešlo. Ale ta věc je zničená."

"Lituji, doktore," řekl jsem a snažil jsem se, aby to znělo tak, jak by odpovídalo obsahu sdělení. "Ale já nemohu převzít odpovědnost za elektroniku, kterou jste nechal běžet při průchodu kaskádovým bodem. I u tak jednoduché instalace jako rozvod střídavého proudu se může vyskytnout kolísání napětí... *ale do hajzlu!*"

Alana sebou při mém zařvání trhla. "Co...?"

"Lantone," štěkl jsem už na půli cesty ze sedadla. "Nechtě všechno tak, jak to je, a *na nic nesahejte*. Jdu dolů."

Jeho odpověď zněla spíš jako otázka než jako potvrzení, že mi rozuměl, ale já jsem si jí nevšímal. "Alano," houkl jsem na ni, "zavolej Wilkinsona a pošli ho za mnou do Lantonovy kabiny - a ať s sebou vezme detektor mingu."

Těsně předtím, než za mnou zabouchly dveře, jsem ještě postřehl její náhle zděšený výraz a pak už jsem pádil chodbou pryč. Nebylo vlastně proč tak utíkat, ale přesto jsem se hnál jako o závod.

Samozřejmě tam byla: hezká, úhledná dvojitá cívka s křížovým vinutím z Mingova kovu, přímo uprostřed porouchaného neuroskopu. Tedy alespoň kdysi *byla* úhledná; momentálně ji pokrývaly skvrny lepkavé kaše, která na ni shora nakapala ze zčernalé desky s obvody. "Ujistěte se, jestli se žádný ming nepřitavil k něčemu jinému," zdůraznil jsem Wilkinsonovi, když cívku opatrně vymontovával. "Pokud ano, budeme to buď muset vykuchat, anebo najít nějaký způsob, jak ho celé vmáčknout do stíněného boxu." Wilkinson přikývl a já jsem přistoupil k sedícímu Lantonovi. Hněv, který ve mně žhnul bílým žárem, dokonale přehlušil mou obvyklou depresi. "Co si *sakra* myslíte, tahat mi na palubu tenhle krám?" zahřměl jsem. Matně jsem si uvědomoval, že mě z vedlejší kabiny může

slyšet Bradley, čerstvě nadopovaný sedativy, ale čerta jsem se o to staral.

Odpověděl tichým a nepřírozeně klidným hlasem -jestli ho tolik překvapila moje zuřivost nebo to byla prostě reflexivní reakce, nevím. "Je mi to strašně líto, kapitáne, ale přísahám, že jsem nevěděl, že neuroskop má v sobě nějaký Mingův kov."

"Jak to, že ne? Vždyť jste mi sám říkal, že si můžete dovolit kupovat věci se součástkami z mingů." A já jsem si tenhle fakt nechal slepě proplout přímo před očima; tahle moje vlastní chyba nejspíš živila devadesát procent mého vzteku.

"Ale nikdy jsem od ničeho, co používám, neviděl výrobní údaje," hlesl. "Všechno to dostávám prostřednictvím zásobovacího oddělení Institutu a dostanu jenom provozní příručky a podobné papíry." Zatěkal očima ke svému přístroji, jako by se chystal něco namítat proti tomu, jak s ním Wilkinson zachází. "Myslím, že snad odstranili i identifikační štítky."

"Jo, to asi ano," zachrochtal jsem. Wilkinson už měl cívku venku a já jsem přihlížel, jak ji odkládá bokem a znovu zvedá detekční hůlku. O minutu později zavrtěl hlavou.

"Je to čisté, kap'táne," oznámil mi a znovu zvedl cívku.

"Vezmu ji do Jedničky a uložím ji tam."

Přikývl jsem a on odešel. Mávl jsem rukou směrem k ostatním zařízením roztroušeným po místnosti a zeptal jsem se: "To je všechno, co máte, nebo je ještě něco v Bradleyově kabině?"

"Ne, to je všechno," ujistil mě Lanton.

"A co váš stereovizní fotopřístroj? Pokud vím, některé typy v sobě mají Mingův kov."

Zamračil se. "Nemám žádné fotopřístroje. Kdo vám řekl, že bych měl mít nějaký?"

"Já, eh...", zamračil jsem se pro změnu já. "Přece jste říkal, že studujete Bradleyovy kaskádové obrazy."

"Jistě, ale ty se nedají snímat. Nezachytí je žádný druh filmu."

Otevřel jsem ústa a zase jsem je zavřel. Byl jsem si jistý, že jsem to kdysi věděl, ale po těch rocích, co na obrazy soustavně koukám, jsem na to už očividně úplně zapomněl. Působí tak živě... a já už asi stárnu. "Měl jsem za to, že už někdo přišel s nějakou technikou, která funguje," řekl jsem upjatě. Bylo mi ovšem naprosto jasné, že můj pokus zachránit si tvář neošálil ani jednoho z nás. "Jak to tedy provádíte?"

"Pochopitelně tak, že si je všechny zapamatuji. Jak jistě víte, psychiatři musí mít dobrou paměť a také existuje několik prostředků, které dokáží zvýšit základní schopnosti jedince."

O mnemonických drogách jsem už slyšel. Byly bezpečné, extrémně účinné a stály malé jmění. "Máte nějaké s sebou? Pokud ano, musím trvat na tom, aby byly uloženy pod zámek."

Zavrtěl hlavou. "Prodělal jsem šestiměsíční kúru v Institutu, než jsme odletěli. To je mimochodem hlavní důvod, proč jsme na vaší lodi místo na nějaké speciálně najaté. Mnemonické drogy dokáží pořádně zahýbat s jinak přijatelným rozpočtem."

Snažil se ovšem o žert, nicméně byl to žert krajně nevkusný a vztek, který ze mne už vyprchával, opět změnil směr toku. Nikdo mi nemusí připomínat, že *Tanečník* má do přepychu Cunardových lodí daleko. "Upřímnou soustrast vašemu rozpočtu," odsekl jsem. Obrátil jsem se a kráčel jsem ke dveřím.

"Počkejte chvíli," zavolal na mne. "Jakou mám naději, že ten neuroskop bude zase fungovat?"

Ohlédl jsem se přes rameno. "To nejspíš záleží na tom, jak se umíte ohánět šroubovákem a páječkou," řekl jsem a odešel jsem.

Když jsem se vrátil na můstek, Alana už měla kaskádovou depresi za sebou. "Měl jsem pravdu," řekl jsem, když jsem dopadl na sedadlo. "V jedné z těch jeho zatracených černých skříněk byla cívka z mingu."

"Já vím; Wilkinson mi volal z Jedničky." Střelila po mně postranním pohledem. "Doufám, že jsi neseřval Lantona před Bradleyem."

"Proč ne?"

"Udělal jsi to?"

"Náhodou ne. Lanton ho hned po průchodu bodem zase nacpal sedativy. Záleží na tom?"

"No..." Vypadalo to, že je v rozpacích. "Mohlo by ho to... rozrušit, kdyby tě viděl tak rozzuřeného. Víš, on k tobě tak nějak vzhlíží - kapitán hvězdné lodi a tak..."

"Kapitán dýchavičné trampové kocábky," opravil jsem ji hruběji, než bylo nutné. "Nebo ses mu neobtěžovala říci, že jsme v celé branži na samém spodku žebříčku?"

"Řekla jsem mu to," prohlásila pevně. "Ale on to tak nevidí. Už za pouhých pět dní na palubě si všiml, jak náročný tenhle druh života je. On sám nikdy nedokázal ani u dobré práce vydržet dlouho, což ještě zvyšuje úctu, kterou k nám všem cítí."

"Vidím, že se toho o vesmíru bude muset ještě hodně učit," odfrkl jsem. Ten hovor mě z nějakého důvodu znervózňoval, a tak jsem se jej spěšně snažil zavést do bezpečnějších vod. "Zbývá ti vedle zájmu o Bradleyův idealismus nějaký čas také na spuštění astronavigačního programu?"

Ona se skutečně začervenala; to bylo poprvé za ty roky, kdy jsem něco takového viděl. "Ano," odvětila upjatě. "Tentokrát jsme krátkí asi o dvaatřicet světelných dní."

"Sakra." Práskl jsem pěstí do okraje přístrojové desky a pak jsem začal tukat do klávesnice počítače.

"Už jsem to prověřila," ozvala se Alana. "Uděláme pěknou díru do zásob paliva, jestli se to budeme pokoušet dotáhnout normálním prostorem."

Přikývl jsem a moje prsty se zastavily. Vždycky jsem trval na

udržování co nejvyšší zásoby paliva, což byl jeden z posledních pozůstatků školy lorda Hendrika, na kterém jsem stále lpěl, a přestože si ze mne ostatní kapitáni nákladních lodí občas utahovali, měl jsem za to, že má cenu takové bezpečnostní opatření udržovat. Nicméně druhá možnost nebyla nijak zvláště příjemná. "No dobře," vzdychl jsem. "Vyprázdní dostatek paměti, aby počítač mohl přepracovat profil naší dráhy. Kdyby to šlo, raději bych těch padesát světelných dní navíc připlácí k některému ze stávajících bodů než přidával nový bod."

Přikývla a začala vyklepávat instrukce na svém ovládacím pultu, zatímco já jsem zavolał do strojovny, abych vzburcoval Matopeho. Bylo to dost nepříjemné, ale počítač *Tanečníka* neměl dost velkou paměť na to, aby zvládl složité collotonovské výpočty, které jsme potřebovali udělat, současně s programy řídícími běžný provoz. Potřebovali jsme přepnout všechny funkce, kromě těch nejdůležitějších, na ruční ovládání od Matopeho s tím, že vymazané programy později obnovíme z Pascalovy knihovny záložních kopií.

Trvalo téměř hodinu, než jsme dostali výsledky, ale ukázalo se, že to za to čekání stálo. Nejenže jsme mohli dohnat zpoždění bez přidání dalšího kaskádového bodu, ale při poněkud pozmeněném postavení hvězd, v jakém jsme se nyní nacházeli, bylo možné zkrátit trvání průchodu jedním dalším bodem na trase. To byla dobrá novina z praktického i z psychologického hlediska. Ačkoliv jsem pro to neměl nikdy žádné důkazy, už dávno jsem věřil, že nejhloubější deprese následují po nejdelších průchodech.

Toho dne už jsem Lantona nezahlédl, třebaže jsem se později doslechl, že se on a Bradley vmísili mezi cestující jako vždycky a Lanton se choval, jako by se vůbec nic nestalo. Věděl jsem sice, že není pravděpodobné, že by si moje posádka pouštěla pusu na špacír a vykládala na setkání o Lantonově pochybení ohledně Mingova kovu, přesto jsem však vydal příkaz, aby se celá věc udržela pod pokličkou. Ne proto, abych ušetřil Lantonovi jakékoliv rozpaky - tím jsem si byl jistý - nicméně mé motivy mně samému zůstávaly nepříjemně nejasné. Nakonec jsem se usnesl na tom, že to dělám pro Alanu, aby nemusela Bradleyovi vysvětlovat, jaký idiot je jeho terapeut.

Další bod o šest dní později proběhl bez závad a život na lodi se konečně ustálil na obvyklé kosmické rutině. Alana, Pascal a já jsme se střídali v osmihodinových směnách na můstku, Matope, Tobbar a Sarojis činili totéž ve strojovně a Kate Epsteinová, Leeds a Wilkinson se střídavě starali o příležitostné vrtochy našich cestujících. Také většina ostatní posádky se mimo službu snažila trávit alespoň trochu času v salónu pro cestující, protože si uvědomovali nutnost přátelského chování v téhle složce našeho podnikání, jež byla především ústní povahy. Od onoho prvního večera se však přehnaný zájem o Bradleye jako psychiatrického pacienta z větší části vytratil a v očích téměř všech se z něj stal cestující jako každý jiný.

Výjimku tvořila samozřejmě Alana.

Sledovat ji během těch týdnů bylo svým. způsobem něco podobného jako pozorovat pískle, jak si klube cestu ven ze skořápky. Alanina služba na můstku následovala po mé a já jsem často byl nucen zůstat ještě tak o hodinu déle a vyslechnout její hovory o tom, jak strávila den. *Nucen* asi není to správné slovo; nikdo mě tam ke křeslu nepřivazoval. Ale v jistém smyslu jsem prostě *neměl* na vybranou. Podle mého nejlepšího vědomí jsem byl jediným skutečným Alaniným důvěrníkem na palubě *Tanečníka* a odmítnout ji poslouchat by znamenalo zbavit ji její jediné duté vrby. A čím více jsem naslouchal, tím více jsem si uvědomoval, jak nesmírně důležité je, abych se do toho zapojoval... protože vedle všech obvyklých zákrut, přemetů a výkyvů, kterými prochází každý rozvíjející se vztah, se v tomto případě vyskytovala jedna neobvyklá komplikace: Bradleyova osobnost se začínala měnit.

Lanton tvrdil, že se nachází těsně před průlomem, ale mně dosud nepřipadalo, že by snad byl schopen zahájit na palubě lodi plnohodnotnou léčbu, natož aby se jakékoliv její účinky projevil ještě cestou. Ale i já, který jsem viděl Bradleye vždycky tak na deset minut třikrát za týden, jsem ty změny zřetelně pozoroval. Všechny ty rozporuplné signály v držení těla a ve výrazu, které mě tak znepokojily při našem prvním setkání, ztrácely na výraznosti, až nakonec zmizely úplně a objevovaly se jen nakrátko při některých příležitostech. Zároveň začala růst jeho sebedůvěra a začal se projevovat předtím nepozorovaný - alespoň z mé strany - smysl pro humor. Ten poslední projev mi dělal starosti, dokud mi Alana nevysvětlila, že správný smysl pro humor vyžaduje, aby člověk měl smysl pro důstojnost a současně schopnost nebrat sám sebe tak úplně vážně, z čehož Bradley předtím nedokázal ani jedno. Ten pokrok mě kvůli ní náležitě potěšil; vyhledal jsem v tichosti Lantona, abych přesně zjistil, co se svým pacientem provádí a jaká to obnáší rizika. Bylo sice snadné si vyčíhnout vhodnou chvíli k rozhovoru - Bradley se v těch dnech dost potloukal po lodi na vlastní pěst - ale ten vlastně nepřinesl žádné nové informace. Lanton kolem sebe trousil spoustu moudrostí o fixaci synapsí a o chemickém zvyšování hladiny přenašečů, ale s tím, jak se mu kolem hlavy téměř viditelně vznášela vidina Nobelovy ceny, neměl náladu si dělat starosti s nebezpečím vedlejších účinků. Ujišťoval mě, že ani v nejmenším nepoužívá nic, co by mělo experimentální charakter, a že se mohu klidně vrátit k pilotáži *Tanečníka* a nechat starost o Bradleye na něm. Nebo něco v tom smyslu.

Měl jsem samozřejmě z Bradleye radost, nicméně zůstávalo skutečností, že rychlé zlepšování jeho stavu mělo neblahý vliv na Alaniny city. Po těch rocích, co se nevěnovala hojení polámaných křídel, měla za to, že to už zoufale neumí; a když na tom Bradley byl přesto stále lépe, začala přemítat, jestli na tom má nějaké zásluhy, a pokud ne, jaké má právo dál se kolem něj ochomýtat. Nejdříve jsem si myslel, že se tímhle způsobem jen snaží skrýt přede mnou vzplanutí jiných citů, ale postupně jsem si začal uvědomovat, že tím, co se odehrávalo, byla skutečně

tak zmatená. Nikdy předtím, jak jsem usuzoval, se u ní nedostavily romantické city mimo rámec ošetřování zlomeného křídla, které by v ní city vzbudilo a zároveň jí je pomáhalo zakrýt; a když se kolem ní tohle lešení rozpadalo, nemohla nebo nechtěla si připustit, co se skutečně děje.

Cítil jsem se pěkně mizerně, když jsem tam tak musel sedět a dívat se, jak se v tom plácá, ale dokud sama nedokáže poznat, co se děje, mohl jsem pro ni kromě naslouchám udělat jen málo. Neměl jsem v úmyslu jí nic radit, zejména když sám v lásku na první pohled nevěřím. Mou jedinou útěchou bylo, že Bradley a Lanton s námi měli letět hned nazpátek, což znamenalo, že se Alana nebude muset potýkat s žádnou krizí z odloučení, dokud nedoletíme zpátky na Zemi. Nikdy jsem neměl příliš v oblibě lidi, kteří očekávali, že všechny jejich problémy se časem vyřeší samy od sebe, ale v tomhle případě jsem nedokázal vymyslet nic lepšího.

Taková tedy byla situace, když jsme prošli naším osmým a posledním bodem a vynořili jsme se sotva osm set tisíc kilometrů od vzkvétajícího kolonizovaného světa Tajmyru... a zjistili jsme, že je opuštěný.

"Pořád nic," řekla Alana stísněně a v jejím hlase se odrážely jak pozůstatky kaskádové deprese, tak šok z našeho neuvěřitelného nálezu. "Žádná odpověď na výzvy; naprosto nic na žádné frekvenci, kterou dokážu naladit. Nemůžu najít dokonce ani klidový signál spojových družic."

Přikývl jsem s očima přilepenýma k obrazovce teleskopu, který zvolna přejížděl noční stranu Tajmyru. Nikde žádná světla. Změnil jsem zaměření a začal jsem pátrat po devíti spojových a navigačních družicích, které měly planetu obíhat. "Alano, spusť znovu astronavigaci a zjisti možnou chybu v určení polohy."

"Jestli si myslíš, že jsme ve špatné soustavě, tak na to zapomeň," prohlásila, zatímco klepala do kláves.

"Jenom prověřuju všechny možnosti," zamumlal jsem. I satelity byly pryč. Pohodlně jsem se v sedadle opřel a začal jsem si hryzat ret.

"Jo. Takže, z osmnácti bezpečně identifikovaných hvězd nám vychází odchylka menší než půl světelné hodiny." Obrátila sedadlo tak, aby se dívala na mne a já jsem spatřil, jak jí v očích začíná narůstat strach. "Palle, co se to tady děje? Dvě stě miliónů lidí přece nezmizí jen tak beze stopy."

Bezmocně jsem pokrčil rameny. "Jaderná válka by to asi dokázala a taky by vysvětlovala, proč zmizely i družice. Ale nebyl žádný důvod, aby někdo na Tajmyru vůbec měl jaderné zbraně." Naklonil jsem se zase kupředu a zapnul jsem kormidla. "Třeba nám něco řekne pohled zblízka. Pokud se tam odehrála nějaká válka, měly by po větších městech zůstat velké krátery obklopené sutanami. Dovedu nás co nejbliž a podíváme si, jak z vysoké oběžné dráhy vypadá denní strana."

"Myslíš, že je to bezpečné? Chci říct..." Zaváhala. "Co když přišel nějaký útok zvenčí?"

"Myslíš něco jako invaze?" Zavrtěl jsem hlavou. "I kdyby tam někde byli nějakí inteligentní mimozemšťani, kteří by nás chtěli napadnout, máme stejně velkou šanci uniknout jim z vysoké oběžné dráhy jako odtud."

"No dobře," povzdechla si. "Ale připravím loď na kaskádový manévr, jen tak pro všechny případy. Nemyslíš, že bychom měli všechny vzburcovat?"

"Posádku ano; cestující ne. Nemám náladu na hloupé otázky, dokud na ně nebudu připravený odpovědět."

Dali jsme si s přiblížením k Tajmyru na čas, ale ukázalo se, že ta opatrnost byla zbytečná. Na oběžné dráze na nás nečekaly žádné lodě, ani lidské, ani jiné, nikdo nás nevítal, ani po nás nestřílel, a když jsem zamířil teleskop na planetu, nepostřehl jsem žádné známky bojů.

Ale neviděl jsem ani žádná města, zemědělskou krajinu, továrny nebo vozidla. Vypadalo to, jako by kolonie na Tajmyru nikdy neexistovala.

"To nedává smysl," prohlásil Matope poté, co jsem posádce objasnil situaci na služebním okruhu interkomu. "Jak může zmizet celá kolonie?"

"Dívám se tady na záznamy, které o Tajmyru máme," ozval se Pascal. "Některé tropické porosty tu rostou pěkně rychle. Kdyby tam dole všechny zabila nějaká epidemie nebo něco, je možné, že rostliny všechno překryly."

"Až na to, že většina měst leží v mírném pásmu," namítl jsem stručně, "a dvě přímo uprostřed pouště. Jenže já nemůžu najít ani tahle."

"Hmm," odpověděl Pascal, patrně již zabraný do pilné práce na nové teorii.

"Kapitáne, nehodláte přistát, že?" otázal se Sarojis. "Kdyby byla vzletová zařízení pryč a ne jenom zarostlá, nemuseli bychom být schopni znovu vzlétnout."

"Vedu to v patrnosti a nemám v úmyslu přistávat," uklidnil jsem ho. "Ale tam dole se něco stalo a já bych se rád vrátil na Zemi aspoň s nějakou představou, co."

"Třeba se s kolonií nestalo nic," pronesl zvolna Wilkinson.

"Možná se něco stalo s *námi*."

"Například?"

"No... možná to zní divně, ale co když jsme se nějak propadli nazpátek časem do doby, než kolonie vznikla?"

"To je hovadina," odfrkl Sarojis, než jsem na to mohl cokoliv říci. "Jak by se nám to asi tak povedlo?"

"Porucha generátoru pole, třeba," navrhl Wilkinson. "O Collotonově prostoru toho ještě spoustu nevíme."

"Pole *neposílá* lodě zpátky v..."

"To stačí, nechtě toho," přerušil jsem Sarojise. Vedle mne Alana náhle vydechla a natáhla se ke klávesnici. "Souhlasím, že ten nápad zní bláznivě, ale města se také jen tak nezvednou a neodkrácejí," pokračoval jsem. "Jenomže tam venku není žádný kalendář, na který bychom se mohli podívat. I kdybychom *byli* sto let zpátky v minulosti, jak bychom to zjistili?"

"Ověřit polohy hvězd," navrhl Matope.

"To nebude to pravé; astronavigační program by sice zjistil, kdyby bylo něco hodně daleko od svého místa, ale hádám, že stejně neurčíme čas přesněji než plus minus sto let."

"Určíme," obrátila se Alana zpátky ke mně s chmurně vítězným výrazem ve tváři. "Právě jsem zachytila signály tří pulsarů. Po opravě na naši vzdálenost od Země mají všechny tři správnou frekvenci."

"Chcete k tomu někdo něco říci?" otázal jsem se, třebaže jsem žádné připomínky nečekal. Signály pulsarů se někdy odchýlí od normálního průběhu a prudce zvýší svou frekvenci, ale bylo nepravděpodobné, že by k něčemu takovému došlo u tří těch potvor současně; a pokud zrovna pulsar neprochází takovým bouřlivým obdobím, rovnoměrný pokles jeho frekvence tvořil nejlepší kalendář, jaký jsme mohli najít.

Nastala krátká odmlka a potom promluvil Tobbar: "Kapitáne, myslím, že by bylo na čase zasvětit do toho cestující. Nemůžem zastírat skutečnost, že už jsme dorazili do systému Tajmyru, takže dříve nebo později sami přijdou na to, že něco není v pořádku. A řekl bych, že budou ochotněji spolupracovat, když jim informaci dobrovolně poskytneme, než kdyby ji z nás museli vymáhat."

"K čemu *nám jejich* spolupráce bude dobrá?" odfrkl Sarojis.

"Kdyby ses obtěžoval poslouchat tolik, co mluvíš," odsekl Tobbar poněkud kousavě, "věděl bys, že Chuck Raines bude končit studium astrofyziky a doktor Chileogu udělal pěkný kus práce na matematickém popisu Collotonova pole. Řekl bych, že než tohle skončí, je velká šance na to, že budeme potřebovat pomoc jednoho z nich nebo obou."

Pohlédl jsem na Alanu a tázavě jsem nadzdvihl obočí. Zaváhala a pak přikývla. "Dobrá," prohlásil jsem. "Matope, ty zůstaneš ve službě tam dole; Alana převezme velení tady. Všichni ostatní se sejdou za deset minut v jídelně."

Počkal jsem, až mi všichni potvrdí, že rozuměli, a potom jsem vypnul interkom. "Ráda bych byla u toho," ozvala se Alana.

"Já vím," řekl jsem a bezmocně jsem rozhodil rukama. "Ale já tam být *musím* a někdo musí dohlédnout na to, co se děje venku."

"Pascal nebo Sarojis by to zvládli taky."

"To je pravda - a za normálních okolností bych je nechal. Ale nacházíme se v neznámé a potenciálně nebezpečné situaci a já potřebuju někoho, na čí úsudek se můžu spolehnout."

Zhluboka se nadechla a pak zase hlasitě vydechla. "Tak jo. No... necháš mě aspoň poslouchat přes interkom, oukej?"

"Měl jsem to v plánu," přikývl jsem. Natáhl jsem se a položil jsem jí ruku na rameno. "Neboj se, Bradley se s tou novinou zvládne vyrovnat."

"Já vím," řekla s prudkostí, která mi prozradila, že si tím není ani zdaleka jistá.

Vzdychl jsem, cvakl jsem přepínačem palubního rozhlasu a odříkal jsem hlášení.

Přijali tu novinu podstatně lépe, než jsem od nich očekával -

patrně proto, že je dosud nestačil zasáhnout duševní otřes.

"Ale to je naprosto neuvěřitelné, kapitáne Durrikene," prohlásila Lissa Steadmanová, když jsem skončil. Byla to mladá žena úřednicko – manažerského typu, od které jsem napůl očekával, že bude žádat svolání komise, která by měla problém vyšetřit. "Jak může celá kolonie prostě mizet?"

"Přesně tutéž otázku si kladu sám," odpověděl jsem. "Ještě to nevíme, ale budeme se to snažit zjistit, než zamíříme zpátky k Zemi."

"To prostě jen tak odletíme?" ozval se plaše ze vzdáleného konce stolu pan Eklund. Rukou položenou na stole pevně svíral ruku své ženy a já jsem si opožděně vzpomněl, že letěli na Tajmyr navštívit dceru, která se tam odstěhovala asi před třiceti lety. Ze všech lidí na palubě ztratili zmizením kolonie nejvíc.

"Je mi to líto," řekl jsem jim, "ale nemůžeme přistát a znovu vzlétnout, pokud se s palivem, které nám zbylo, chceme dostat zpátky na Zemi."

Eklund mlčky přikývl. Vedle Eklundových si odkašlal Chuck Raines. "Už někdo uvažoval o možnosti, že se něco přihodilo nám? Konečně, právě *Aurální tanečník* posledních šest týdnů opouštěl normální prostor a vracel se do něj, ne Tajmyr. Třeba se během všeho toho manévrování něco pokazilo."

"Jestli máte nějaký nápad, sem s ním," vybídl jsem ho.

"No... předpokládám, že jste si už ověřili, že se *nacházíme* v soustavě Tajmyru. Nemohli bychom být... ehm... fázově posunutí nebo tak něco oproti reálnému vesmíru?"

"To zní velmi poeticky," ozval se ze svého kouta Tobbar.

"Ale co v tomto případě fyzikálně znamená *fázově posunutý*?"

"Mám na mysli něco jako paralelní vesmír nebo třeba alternativní časovou linii," vysvětloval Raines. "Nějaká kopie našeho vesmíru, ve které lidé Tajmyr neosídlili. Ostatně, kaskádové obrazy bývají pokládány za pohledy do alternativních vesmírů, ne? Třeba se v kaskádových bodech nějakým způsobem protínají všechny možné cesty."

"Četl jste příliš mnoho science fiction," řekl jsem mu. "Kaskádové obrazy mají alespoň zčásti psychologický původ a rozhodně neobsahují pozorovatelnou hmotu. Kromě toho, kdybyste si měl vybrat správnou cestu stovkou vesmírů pokaždé, když procházíte kaskádovým bodem, ztratíte devadesát devět lodí z každého sta, které se o průchod pokusí."

"Ve skutečnosti není pan Raines *tak* daleko od pravdy," vmísil se do hovoru klidně dr. Chileogu. "Občas se vyskytnou domněnky o tom, že větvení a Riemannovy plochy, které se v Collotonově teorii vynořují, představují odlišné vesmíry. Pokud tomu tak je, bylo by teoreticky možné přecházet z jednoho do druhého." Maličko se usmál. "Ale je krajně nepravděpodobné, že by skutečně odpovědný kapitán se svou lodí prováděl takový manévr, kterého by k tomu bylo zapotřebí."

"Jaký typ manévru by to vyžadovalo?" otázal jsem se.

"V zásadě pootočení v kaskádovém bodu o velký úhel. Řekněme osm a více stupňů."

Zavrtěl jsem hlavou. Pocítil jsem úlevu a zároveň mírnou rozmrzelost, že se rozplynulo možné vodítko. "Náš největší úhel činil o maličko méně než pět celých, pět desetin stupně."

Chileogu pokrčil rameny. "Jak jsem říkal."

Rozhlédl jsem se po stole a přemítal jsem, kterým směrem úvah se vydat teď. Ale Wilkinson ještě nechtěl opustit ten současný. "Nechápu, co s tím má společného otáčení lodi, doktore Chileogu," řekl. "Myslel jsem, že čím víc loď otočím, tím dál se dostanu v reálném prostoru, a to je všechno."

"Nu... vysvětlil bych vám to snadněji, kdybych vám mohl ukázat příslušné grafy. Pokud jde o vztah vzdálenosti a úhlu pootočení, máte v zásadě pravdu, dokud nepřekročíte oněch osm stupňů, o kterých jsem se zmínil. Ale kousek nad touto hodnotou se nachází diskontinuita, podobná té, jaká vám vyjde na grafu obyčejné tangenty pro hodnotu devadesáti stupňů; třebaže na rozdíl od tangenty nezačíná další větev křivky v minus nekonečno." Chileogu se rozhlédl po místnosti a já jsem přímo viděl, jak v duchu přeřazuje na nižší úroveň výkladu. "V podstatě jde o to, že první větev křivky - reálná rotace o úhel v rozmezí od nuly do osmi celých, šesti desetin stupně - pokrývá kompletní rozsah vzdáleností přemístění od nuly do nekonečna, a této první větve také kosmické lodě vždy využívají. Jestliže se loď pootočí přes tuto diskontinuitu, podle matematické teorie by přešla přes okraj vesmíru a znovu by se vynořila na jiné Riemannově ploše. Co to znamená fyzikálně, to patrně nikdo netuší; ale jak kapitán Durriken zdůraznil, velikost všech našich reálných rotací zdaleka nedosahovala zmíněné hranice nespojitosti."

Wilkinson přikývl, očividně spokojen; jenže výraz "reálná rotace" teď v mé mysli rozezněl výstražný zvonek. Byl to výraz, který jsem neslyšel - natož abych o něm přemýšlel - už celé roky, ale přesto jsem si teď matně vzpomněl, že se za ním skrývala celá řada zádrhelů. "Doktore, když mluvíte o 'reálné' rotaci, máte na mysli matematickou veličinu v protikladu ke skutečné, fyzikální rotaci," řekl jsem pomalu. "Je to tak?"

Pokrčil rameny. "Správně, ale u lodi, jako je tato, lze obě pro všechny praktické účely pokládat za stejné. *Aurální tanečník* je dlouhá, dokonale symetrická loď, která má jak generátor Collotonova pole, tak stínicí štít nákladového prostoru z Mingova kovu uloženy v ose lodi. Teprve když začnete pracovat se zábavními linkovými loděmi se všemi těmi věžemi a vystouplými vyhlídkovými ochozy a kdoví čím ještě, dostanete významnější rozdíl."

Opatrně jsem přikývl a rozhlédl jsem se po místnosti.

Pascal, soudě podle výrazu jeho tváře, to už pochopil; Wilkinsonovi a Tobbarovi to začínalo docházet. "Mohl by kus Mingova kovu navíc, umístěný několik metrů od osy lodi, způsobit takový rozdíl?" zeptal jsem se Chileogua.

"Patrně ano." Zamračil se. "Velmi pravděpodobně."

Pohlédl jsem na Lantona. Ten zbledl jako stěna. "Myslím," řekl jsem, "že jsem na to přišel."

-I-

Chileogu, usazený u hlavního terminálu v Pascalově stísněné počítačové místnosti, obracel v rukách cívku z mingu a vrtěl hlavou. "Je mi líto, kapitáne, ale to prostě nejde. Dvojitě křížové vinutí je jedním z nejobtížnějších existujících tvarů a s takto malým počítačem nemohu jeho účinek nijak vypočítat."

Pohlédl jsem přes jeho hlavu na Pascala a Lantona, který se na nás lepil od chvíle, kdy jsem ukončil schůzi a dostřkal matematika sem. "Nemůžete nám poskytnout ani odhad?" zeptal jsem se.

"To jistě mohu. Ale odhad se může lišit od skutečnosti až o trojnásobek, což by vám nebylo k ničemu."

Přikývl jsem a sevřel jsem rty. "Takže jak se odtud dostaneme? Když tu cívku zase uložíme do stíněného prostoru, reálná a fyzikální rotace budou zase shodně. Existuje nějaký způsob, jak bychom se mohli dostat zpátky do našeho vesmíru, řekněme jeden dlouhý a dva krátké skoky nazpátek od Tajmyru?"

Chileogu nad tím delší chvíli uvažoval. "Řekl bych, že to závisí na tom, s kolika vesmíry máme ve skutečnosti co dělat," řekl konečně. "Pokud jsou jen dva - náš a tento - pak by se to dalo provést pootočením přes kteroukoliv diskontinuitu. Ale pokud je jich víc než dva, pak když přejdete špatnou hranici, jen se ponoříte o jednu Riemannovu plochu hlouběji."

"Ouha," zamumlal Pascal. "A pokud je jich nekonečný počet, předpokládám, že se už nikdy zpátky nedostaneme?"

Matematik rozpačitě pokrčil rameny. "Velmi pravděpodobně."

"Nevypočítali snad matematici, kolik takových vesmírů je?" ozval se Lanton.

"Vypočítali, kolik je Riemannových ploch," opravil ho Chileogu.

"Ale fyzikální realita nemusí nikdy souhlasit s našimi teoriemi a konstrukcemi. Vždycky je zapotřebí je experimentálně ověřit a podle mých nejlepších vědomostí se o tohle ještě nikdo nikdy nepokusil."

Pomyslel jsem na všechny ty lodě, které se prostě ztratily, a trochu mě zamrazilo. "Jinými slovy s pátráním po kolonii na Tajmyru končíme. Dobrá. A co princip vratnosti? Mohli bychom se zpátky dostat stejnou cestou, po které jsme přiletěli?"

"Zpátky na Zemi?" Chileogu zaváhal. "A-ano, myslím, že by se to tady dalo použít. Ale nebudete k návratu potřebovat znát..."

"Hodnoty reálné rotace, kterých jsme použili cestou sem," přikývl jsem ztěžka. "Jo." Podívali jsme se na sebe a viděl

jsem, že i on si uvědomil, co z tohoto požadavku vyplývá. Lanton však byl dosud celé světelné roky za námi. "Děláte, jako by v tom byl dál nějaký problém," řekl a přejížděl pohledem z jednoho na druhého. "Nemáte snad záznamy o našich rotacích z každého bodu?"

V tom okamžiku jsem už měl psychiatra plné zuby. "Pascale, vysvětlil bys to laskavě doktoru Lantonovi - cestou do oddělení cestujících?"

"Jasně." Pascal přistoupil k Lantonovi a popadl ho za paži. "Tudy, doktore."

"Ale..." Lantonovy protesty odstínily zavírající se dveře.

Opatrně jsem se usadil na okraj ovládacího pultu a hleděl jsem na náš Korusyn 630, který zabíral větší část prostoru místnosti. "Pochopil jsem správně," optal se Chileogu klidně, "že parametry pro zpáteční cestu nemůžete zjistit?"

"Můžeme je zjistit pro všechny body, které potřebujeme, kromě posledních dvou," sdělil jsem mu. "V ostatních byla základní konfigurace lodě normální a tenhle Korusyn je zvládne." Zavrtěl jsem hlavou. "Ale i v bezproblémových bodech budou parametry naprosto jiné - dvoustupňové pootočení na cestě tam se může na zpáteční cestě změnit v jedno- nebo třístupňové. Záleží na naší orientaci vůči magnetickému poli Galaxie a na vektorech momentu hybnosti, na vzdálenosti k nejbližším tělesům o velké hmotnosti a na půl tuctu dalších veličin. I kdybychom *znali* matematické vyjádření vlivu, jaký na nás měla ta zatracená Lantonova cívka při prvních dvou bodech, nevěděl bych, jak přeprogramovat počítač, aby to vzal v úvahu."

Chileogu chvílku mlčel. Pak se v sedadle napřímil a prolomil si prsty. "Nu, myslím, že budeme muset někde začít. Můžete mi uvolnit část paměti?"

"Beze všeho. Co budete dělat?"

Znovu zvedl cívku. "Nemohu provést úplné výpočty, ale existuje několik aproximačních metod, které občas docela dobře fungují; mám je porůznu nahrané na svých technických páskách, pokud je nemáte v knihovně vy. Jestli budou dávat navzájem velmi odlišné výsledky - což, jak se obávám, pravděpodobně budou - budeme zase tam, kde jsme teď. Ale pokud se výsledky náhodou budou sobě blížit, budeme je patrně moci s rozumnou mírou spolehlivosti použít." Maličko se usmál. "Pak se můžeme zabývat starostmi, jak to naprogramovat."

"Jo. Takže pěkně po pořádku. Alano, slyšela jsi to?"

"Ano," ozval se interkom okamžitě jejím hlasem. "Už vyklízím počítač."

Chileogu o chvíli později odešel pro své pásky. Zatímco byl pryč, vrátil se Pascal a já jsem mu vysvětlil, do čeho se chceme pustit. Než se Chileogu vrátil, měli Pascal s Alanou počítač připravený. Uvažoval jsem o tom, že bych zůstal a přihlížel, ale zdravý rozum mi napovídal, že bych jen překážel, a tak jsem místo toho odešel na můstek a vystřídal Alanu. Nebyla to vlastně moje směna, ale neměl jsem náladu se míchat mezi cestující; a přemýšlet a utápět se v chmurách jsem mohl na můstku stejně

dobře jako v kabině. Kromě toho jsem měl pocit, že by si Alana ráda zkontrolovala Bradleye.

Asi hodinu jsem tam seděl a hleděl na Tajmyr, když tu pískl interkom. "Kapitáne," řekl Alanin hlas, "mohl byste hned přijít do jídelny? Doktor Lanton přišel s nápadem, o kterém si myslím, že byste si jej jistě rád vyslechl."

Potlačil jsem reflexivní touhu říci jí, co si Lanton se svými nápady může; to, že mi vykala, znamenalo, že není sama. "Dobrá," vzdychl jsem. "Předám to tady Sarojisovi a za pár minut jsem dole."

"Myslím, že by u toho měli být i doktor Chileogu a Pascal."

Po zádech mi přeběhlo zamrazení. Alana věděla, jak důležité práci se teď ti dva věnují. Ať už Lanton vykoumal cokoli, musela být upřímně přesvědčená, že to stojí za vyslechnutí. "Dobře. Hned tam budeme."

Když jsem tam dorazil, seděli všichni tiše kolem jednoho ze stolů a čekali. Ani mě nepřekvapilo, že Bradley tam byl také. Seděl vedle Alany naproti Lantonovi. Bylo tam jenom nás šest; ostatní cestující zřejmě zaměstnávali automatický bar v salónu. "Oukej, tak do toho," prohlásil jsem bez úvodu, když jsem se posadil.

"Ano, pane," řekl Lanton a vrhl rychlý pohled směrem k Pascalovi. "Pokud jsem správně pochopil předchozí vysvětlení pana Pascala, v zásadě jsme tu uvízli, protože nelze zkalibrovat přístroje *Rurálního tanečníka* tak, aby to odráželo přítomnost onoho, eh, nadbytečného Mingova kovu."

"Jste dost blízko," zavrčel jsem. "Takže?"

"Takže mě napadlo, že ta 'reálná' rotace, o které jste mluvili, by měla mít nějaké vnější projevy, podobně jako když ručička gyroskopu ukazuje fyzikální rotaci lodi."

"Myslíte něco venku za průzory?" zamračil jsem se.

"Ne, něco uvnitř. Mluvím o kaskádových obrazech."

Otevřel jsem ústa a zase jsem je zavřel. Moje první myšlenka byla, že to je ten nejpitomější nápad na světě, ale druhá hned za ní zněla, *proč ne?* "Vy tedy máte za to, že to přemístování obrazů, když se otáčíme, je svázáno s reálnou rotací, řekněme například jedna změna na každou setinu radiánu?"

"Správně," přikývl, "ačkoliv nevím, jestli bude takový druh kalibrace proveditelný."

Pohlédl jsem na Chileogua. "Doktore?"

Matematikův pohled se vrátil odkudsi z nekonečna. "Nejsem si jistý, co na to mám říci. Základní představa není vlastně nijak nová - sám Colloton prokázal, že by takový projev měl existovat a několik dalších přišlo s domněnkou, že jím jsou kaskádové obrazy. Ale nikdy jsem neslyšel, že by tuto hypotézu někdo skutečně experimentálně dokazoval; a podle toho, co jsem o obrazech slyšel, mám podezření, že by to s sebou beztak přineslo vážné problémy. Jejich schéma se nemění způsobem, který by se dal matematicky předpovědět, takže nevím, jak byste si udržel přehled o změnách."

"Nemusel bych," odpověděl Lanton. "Pozoroval jsem cestou

Rikovy kaskádové obrazy. Pamatuji si, jak jejich schéma vypadalo na začátku a na konci každého pootočení lodě."

Podíval jsem se na Bradleye a náhle jsem pochopil. Jeho pohled se setkal s mým a on náznakově přikývl.

"Jediný problém," pokračoval Lanton, "spočívá v tom, že si nejsem jistý, jestli dokážeme správně zaujmout výchozí polohu ke zpětné rotaci."

"Máme dobré vyhlídky, že ano," řekl jsem nepřítomně s očima stále upřenýma na Bradleye. Na člověka, o kterém se předpokládalo, že před sebou vidí únik z trvalého exilu, měl podivně kamenný výraz. Alana se tvářila ještě nešťastněji, pokud to vůbec šlo. "Předpokládá se, že všechny rotace začínají v nule, a protože vždycky letíme 'kupředu', pootáčíme lodí pokaždé v tomtéž směru."

Obrátil jsem pohled opět k Lantonovi a postřehl jsem, jak se zahleděl do neurčitá, jako by v duchu sledoval nějaký film.

"Máte pravdu; výchozí schéma je pokaždé stejné. Vlastně jsem si toho dosud nevšiml při všech těch proměnách."

"To se dá snadno ověřit, kapitáne," promluvil Pascal. "Můžeme vypočítat fyzikální rotace pro prvních šest bodů, kterými budeme při návratu procházet. Reálná rotace by ovšem měla být stejná jako cestou sem, takže pokud má doktor Lanton pravdu, obrazy se budou svíjet podle stejného schématu jako předtím."

"Ale jak to...", ozval se náhle Chileogu. "Aha. Vy jste prošel mnemonickou kúrou?"

Lanton přikývl a pak se podíval na mne. "Myslím, že pan Pascal má dobrý nápad, kapitáne, a nezdá se mi účelné se tu ochomýtat déle, než je nutné. Jakmile budete chtít vyrazit zpátky..."

"Napřed bych chtěl položit pár otázek," přerušil jsem ho mírně. Ohlédl jsem se po Bradleyovi a rozhodl jsem se napřed probrat tu lehčí. "Doktore Chileogu, v jakém stavu se nachází váš projekt?"

"Aproximace? Právě jsme naprogramovali první; ještě tak hodinu potrvá, než získáme dost údajů k vynesení grafu. Nicméně souhlasím s doktorem Lantonem - výpočty můžeme provádět mezi kaskádovými body stejně snadno jako tady na oběžné dráze."

"Děkuji. Doktore Lantone, vy jste se před minutou zmínil o *nějakých proměnách*. Co jste tím přesně myslel?"

Lanton na okamžik zatěkal pohledem k Bradleyovi. "Nu... jak jsem vám říkal před několika týdny, mysl jedince má jistý vliv na schéma kaskádových obrazů. Některé léky, které Rik dostával, maličko změnily... eh... něco, co bychom snad mohli nazvat *texturou* schématu."

"Jak moc to změnilo?"

"V několika případech dost rozsáhle." Zaváhal, o zlomek času příliš dlouho. "Ale nic, co jsem udělal, není absolutně nevratné. Měl bych být schopen před *každým* kaskádovým bodem navodit předchozí podmínky."

Schválně jsem se na židli pohodlně rozložil. "Dobrá. A teď chci slyšet, v čem je potíže."

"Prosím?"

"Slyšel jste." Mávl jsem rukou směrem k Bradleyovi a Alane. "Váš pacient a můj první důstojník se tváří, jako by se chystali na pohřeb. Chci vědět proč."

Lantonova tvář se stáhla. "Nemyslím, že by byl vhodný čas či místo na to, abychom..."

"Potíž, kapitáne," přerušil ho klidně Bradley, "spočívá v tom, že zvrácení léčby může být trvalé."

Chvilku trvalo, než mi to došlo. Když se tak stalo, obrátil jsem se znovu k Lantonovi. "Vysvětlíte to."

Psychiatr se zhluboka nadechl. "Den po druhém bodu jsem provedl jistý druh menšího ultrazvukového neurochirurgického zákroku, nazývaný fixace synapsí. Aplikuje se při něm teplo na vybrané oblasti mozku, aby došlo k regulaci sklonu nervů vytvářet falešné signály. Jeho účinky se *dají* zvrátit... ale takový zásah se provádí jen zřídka a obvykle má za následek neodstranitelné periferní poškození."

Cítil jsem, jak mi pohled tvrdne a začíná z něj vyzařovat ledový chlad. "Jinými slovy," procedil jsem skrze zuby, "nejen že se pokrok, který pan Bradley za poslední dobu udělal, ztratí, ale on na tom pravděpodobně bude ještě hůř než na začátku. Je to tak?"

Lanton se ošíval a vyhýbal se mému pohledu. "Já *nevím*, jestli na tom bude hůř. Teď, když jsem objevil způsob léčby..."

"...se chystáte mu naočkovat zbrusu novou poruchu," vyštěkl jsem. "Do *hajzlu*, Lantone, vy jste ten nejchladnokrevnější..."

"Kapitáne."

To jediné Bradleyovo slovo utalo proud mých urážek ostřeji, než by to dokázalo cokoli jiného, s výjimkou poctivého vakua.

"Co je?" otázal jsem se.

"Kapitáne, chápu, jak se cítíte." Hlas měl tichý, nicméně pevný; a třebaže jeho výraz zůstával sklíčený, připojil se k němu zvláštní druh odhodlanosti. "Ale doktor Lanton se vás nesnaží vmanévrovat do podpory něčeho neetického. Protokolárně prohlašuji, že jsem už souhlasil s tím, že s ním na tom budu spolupracovat; jestli chcete, dám vám to na pásce." Maličko se usmál. "A než vyrukujete s tímhle: *jsem* právně odpovědný za své činy, takže pokud se doktor Lanton a já dohodneme na postupu léčby, není váš souhlas nutný."

"To není tak docela pravda," zavrčel jsem. "Jako kapitán hvězdné lodi nacházející se ve vesmíru tady mám plnou zákonnou moc. Pokud řeknu, že s vámi nemůže nic udělat, tak nemůže, a bašta."

Bradleyův výraz se nezměnil. "Možná. Ale pokud nedokážete najít jiný způsob, jak nás dostat zpátky na Zemi, nemáte podle mne na vybranou."

Po několik úderů srdce jsem do těch očí hleděl. Pak jsem očima zvolna přešel stůl a postupně jsem se zastavil u každého z ostatních, kteří tam seděli, sledovali mě a čekali na moje rozhodnutí. Představa, že bychom měli Bradleye záměrně vrátit

zpět do jeho trvalé dezorientace - tentokrát *opravdu* trvalé - v mých ústech vyvolávala pachut, kterou jsem se až zalykal. Ale Bradley měl pravdu... a v daném okamžiku jsem neměl žádný lepší nápad.

"Pascale," řekl jsem, "ty a doktor Chileogu ze všeho nejdřív vymáčknete z toho vašeho programu nějaký výstup. Alano, jakmile oni skončí, převezmeš zase počítač a vypočítáš parametry pro náš první bod. Vy dva," pohlédl jsem postupně na Bradleye a na Lantona, "budete připraveni otestovat tu vaši teorii obrazů. Budete jako obvykle provádět pozorování ve své kabině a potom mi sdělíte, jestli jsme zopakovali pootočení přesně, nebo jestli jsme je nedotáhli, nebo naopak přehnali. Někaké dotazy? Dobrá; tím jsme skončili."

Koneckonců, pomyslel jsem si uprostřed všeobecného šoupání židlí, *během prvních šesti bodů nebude Bradley potřebovat nic jiného, než vysadit léky. To znamená, že do jakéhokoliv nevratného chirurgického zákroku zbývá asi tak osmadvacet dní.*

Stejná doba mi zbývala na to, abych přišel s jinou odpovědí. Oběžnou dráhu jsme opustili o tři hodiny později, přičemž jsme letěli na malý výkon, abychom ušetřili palivo. To spolu s kursem, který jsem zvolil, znamenalo, že uplynulo dalších deset hodin, než jsme se octli ve výchozí poloze pro první bod, ale ten čas nebyl ani v nejmenším promarněn. Pascal a Chileogu dokázali naprogramovat a projet dvě další aproximační metody; výsledky však bohužel nebyly příliš povzbudivé. Výsledné tři grafy se navzájem dobře shodovaly na rozsahu tak do půl stupně, avšak naprosto si neodpovídaly u větších úhlů, které bychom byli potřebovali. Chileogu odmítl hodit ručníc do ringu, zdůrazňoval, že má k dispozici ještě dalších šest metod, které může vyzkoušet, a trousil nejasné poznámky o statistických metodách prokládání křivek. Slíbil jsem mu, že mezi jednotlivými kaskádovými manévry dostane veškerý počítačový čas, který bude potřebovat, ale v duchu jsem se smířil s porážkou. Jedinou naší šancí se jevila Lantonova metoda... pokud bude fungovat.

Průchod prvním bodem jsem řídil sám; předem jsem dvakrát překontroloval všechny parametry a dal jsem si obzvláště záležet na tom, abych ručičku gyroskopu posadil co nejbližší náležitému úhlu. U takové ruční práce ovšem nebyla obzvláštní přesnost možná a *Tanečník* se přetočil o necelou setinu stupně víc. Nejsem si jistý, co jsem vlastně od této první zkoušky očekával, ale byl jsem *skutečně* nemálo překvapen, když Lanton správně ohlásil, že jsme cíl nepatrně přestřelili.

"Vypadá to, že to bude fungovat," poznamenala Alana ze své kabiny, když jsem tu zprávu rozhlásil. Neznělo to příliš nadšeně.

"Snad," řekl jsem, protože jsem měl jakýsi pocit, že bych měl být co nejskeptičtější. "Uvidíme, co se stane, až začne Bradleyovi vysazovat léky. Těžko dokážu věřit, že by se s jeho duševním stavem takhle dalo hrát jojo, a pokud to nepůjde, budeme si muset vystačit jen s tou statistickou magií, jakou

splácá dohromady Chileogu."

Alana drobátko odfrkla, což bylo pravděpodobně míněno jako smích.

"Těžko říct, kterému způsobu věřit, co?"

"Jo." Na vteřinku jsem zaváhal a v duchu jsem si promítl rozpis služeb. "Poslyš, co kdyby sis vzala příštích pár dní volno, aspoň do příštího bodu. Tvoji směnu může převzít Sarojis."

"To je dobré," vzdychla. "Kdybys proti tomu nic neměl, raději bych si všechno volno nechala na později. Rik bude... moji pomoc potřebovat víc potom."

"Oukej," souhlasil jsem. "Takže stačí říct, kdy chceš volno, a máš ho mít."

Pokračovali jsme ve své pomalé cestě a s každým dalším kaskádovým bodem jsem nabýval stále většího přesvědčení, že nás Lanton skutečně dokáže provést těmi dvěma posledními kritickými body. Jeho přesnost při prvních čtyřech manévrech dosahovala solidních sta procent a při pátém manévru jsme se záměrně odchýlili od údaje počítače o dvě setiny procenta, když jsme kývali *Tanečníkem* sem a tam, dokud schéma Bradleyových obrazů nebylo přesně takové, jak si je Lanton zapamatoval. Potom si i Matope dovolil opatrný optimismus; a kdyby nebylo jednoho mráčku, který mi visel nad hlavou, měl bych patrně stejnou radost jako ostatní cestující.

Tím mráčkem byl pochopitelně Bradley.

Mýlil jsem se v odhadu, nakolik se dá zlepšení jeho stavu připsat lékům, které mu Lanton podával, a pokaždé, když jsem ho viděl, mrzela mne ta neuvážená poznámka o hraní jojo s jeho myslí. Bradley se pomalu, nicméně setrvale vracel do původního stavu. Nejprve to postihlo jeho tvář: jeho výrazy se začaly přelévat, jako by se nedokázal rozhodnout, kterou z několika nálad má v daném okamžiku dát najevo. Jeho oči nabyly téhož svítícího, nervózního výrazu, který jsem tak nesnášel; nejprve jen příležitostně, ale postupně stále častěji a častěji, až to nakonec vypadalo, že je to u něj téměř normální stav. Přestože však určitě věděl, co se s ním děje, neslyšel jsem ho ani jednou říci cokoli, co by se dalo vykládat jako stížnost nebo výraz lítosti. Bylo to, jako by příležitosti zachránit dvacet životů přikládal takový význam, že mu to stojí za jakoukoliv oběť. Občas jsem si připomněl Alaninu zmínku, že Rik dosud nikdy předtím neměl smysl pro důstojnost, a přemítal jsem, zda jej vinou své nemoci opět ztratí. Ale nepřemítal jsem o tom zase tak moc; měl jsem hromadu starostí o Alanu.

Samozřejmě jsem neočekával, že by Bradleyovu regresi snášela dobře - pro někoho s Alaninými pečovatelskými instinkty je pacient se zhoršujícím se stavem jak urážkou, tak živou ranou. Nebyl jsem však připraven na to, že se zprudka stáhne do skořápky mlčení na toto téma, která se jemným oťukáváním naprosto nedala prolomit. Pokoušel jsem se mít s ní trpělivost a doufal jsem, že potřeba vyzpovídat se nakonec přemůže její nesdílnost; jenže jak se den toho, co Lanton popsal jako "menší chirurgický zákrok", blížil, dospěl jsem posléze k závěru, že už nemohu déle čekat. Den po našem šestém kaskádovém bodu jsem

přestal s oťukáváním a začal jsem o té věci naostro.

"To, co cítím, tě vůbec nemusí zajímat," řekla, zatímco jí prsty hrály po ovládacích pultech na můstku, jak se připravovala převzít ode mne službu. Její ruce však prozradily, že klid hlasu je hraný: znal jsem její rutinní kontrolní postup stejně dobře jako svůj vlastní, a jen za tu dobu, co jsem přihlížel, se odchýlila od obvyklého pořadí nejméně třikrát.

"Myslím, že musí," upozornil jsem ji. "Když už pomineme otázky přátelství, jsi člen mé posádky a zajímá mě všechno, co by mohlo ovlivnit tvůj pracovní výkon."

Odfrkla. "Už jsem žila v horším napětí a nesesypala jsem se."

"Já vím. Ale ještě nikdy ses neuzavřela tak hluboko do sebe a to mi dělá starosti."

"Já vím. Já... promiň. Kdybych to dokázala vyjádřit slovy..." Bezmocně pokrčila rameny.

"Máš starosti o Bradleye?" postrkoval jsem ji. "Nezapomeň, že ať už s ním tady Lanton bude muset provést cokoliv, bude mít k dispozici veškeré zdroje Švédského psychiatrického institutu, aby to zase spravil."

"Já vím. Ale... on z toho vyjde jako úplně jiný člověk. I Lanton to musel připustit."

"No... třeba se ta změna nakonec vyvrbí k lepšímu."

Byla to hloupá poznámka a po Alanině opovržlivém pohledu mě její vyslovení mrzelo dvojnásob. "Ale prosím tě. Už jsi někdy slyšel o zmrzačení, které by přineslo nějaké opravdové dobro? Protože tohle nebude nic jiného než zmrzačení."

A najednou jsem to pochopil. "Ty se bojíš, že už ho potom nebudeš mít ráda, víd? Aspoň ne tak jako teď."

"A je to ode mne snad tak hloupé?" utrhla se na mne. "Víš, že jsem zatraceně vznětlivá - těch lidí, které mám ráda, není zase tolik, abych si mohla dovolit... kohokoliv z nich ztratit." Prudce se ke mně obrátila zády a já jsem viděl, jak se jí otřásla ramena.

Ze slušnosti jsem chvílku počkal a pak jsem promluvil znovu.

"Poslyš, Alano, ty nejsi v takovém stavu, abys tu mohla zůstat sama. Co kdybys šla dolů do kabiny, trochu se sebrala a pak se nějaký čas věnovala Bradleyovi?"

"Já jsem v pořádku," zamumlala. "Můžu převzít směnu."

"Já vím. Ale... právě teď si myslím, že tě Rik potřebuje víc než já. Jen běž."

Ještě několik minut vzdorovala, ale nakonec jsem její smysl pro povinnost nahlodal natolik, že odešla. Ještě dlouho poté jsem jenom tak seděl a díval jsem se na hvězdy, zatímco mi po nízké oběžné dráze kolem hlavy svištěly myšlenky. Jak by nový Bradley působil na Alanu? Měla pravdu - ať se stane cokoliv, nebude to s největší pravděpodobností zlepšení. Jestli jí jde opravdu jenom o hojení křídel, mohlo by jí Lantonovo dílo poskytnout úplně novou výzvu. Ale myslím, že by se už ani Alana nedokázala takhle obelhávat. Bála se o něj, to bylo jisté, a kdyby se příliš změnil, její cit by mohl odumřít.

A já bych ji neztratil, až přistaneme.

Přemýšlel jsem o tom dlouho a úporně, nahlížel jsem tuhle i ostatní stránky naší situace z různých stran. Nakonec jsem se naklonil kupředu a zapnul interkom. Wilkinson byl po službě ve své kabině; podle toho, jak dlouho mu trvalo, než odpověděl, patrně spal. "Wilkinsone, vy jste důkladně obhlížel škody na tom Lantonově neurokdvíco přístroji. Jak těžké by bylo jej opravit?"

"Eh... no, to se dá těžko říct. Ta věc, co z ní nakapala ta břečka na tu cívku z mingu, byla standardní deska regulátoru napětí - na palubě bysme měli mít náhradní. Ale mohlo tam odejít i něco jiného. Musel bych to prohnat analyzátozem a zjistit, které součásti fungují a které ne. Jiná otázka pak je, jestli za ně případně budeme mít náhradu."

"Oukej. Začněte s tím hned teď a uvolňuji vás ze všech ostatních povinností, dokud ten krám zase nepoběží. Použijte cokoliv z lodních zásob," maličko jsem zaváhal, "a pokud to bude nutné, můžete vyplnit i náklad."

"Ano, pane." To už byl dokonale vzhůru. "Předpokládám, že mi dáte nějaký termín."

"Lanton chce provádět nějaký ultrazvukový zákrok na Bradleyovi za padesát osm hodin. Musíte to mít hotové dřív. Jo, a budete muset pracovat v Lantonově kabině - nechci, aby se s tím přístrojem hýbalo."

"Chápu. Pokud si to ujasníte s Lantonem, můžu tam být za dvacet minut."

Lanton nebyl nijak nadšený představou, že by si Wilkinson v jeho kabině měl zařídit dílnu, zejména když jsem mu nevysvětlil proč, ale nakonec to vzdal. Varoval jsem Kate Epsteinovou, že se bude muset chvíli obejít bez Wilkinsona, a pak jsem zavolał Matopemu, abych potvrdil, že tento projekt má přednostní přístup k nářadí a náhradním dílům.

Pak prozatím nezbyvalo nic jiného, než čekat. Pokračoval jsem ve svém zkoumání výhledu z průzoru a přemítal jsem, jestli jsem byl tak chytrý, nebo jestli to byla jen moje fantasie.

O dva dny později - sotva osm hodin předtím, než měla začít Bradleyova operace - Wilkinson konečně ohlásil, že neuroskop zase funguje.

"Doufám, že je to důležité," soptil Lanton, když zaujímal své místo u stolu v jídelně. "Už takhle mám proti rozvrhu příprav zpoždění."

Než jsem odpověděl, rozhlédl jsem se po ostatních. Pascal a Chileogu, kteří právě pracovali na posledním pokusu vydolovat nějaký smysl ze své sbírky grafů, vyhlíželi unaveně a tvářili se, jako by je toto vyrušení podráždilo. Bradley a Alana, kteří se pod stolem pevně drželi za ruce, vypadali odevzdaněji než všichni ostatní. Všichni vypadali poněkud pohuble, ale za to patrně mohla moje představitivost - vyčerpání zásob nám ještě zdaleka nehrozilo. "Vlastně, doktore," promluvil jsem a zaměřil jsem pohled zpět na Lantona, "nemáte ani zdaleka tak naspěch, jak si myslíte. Žádná operace nebude."

To upoutalo pozornost všech. "Našel jsi jiný způsob?" vydechla

Alana a poprvé za několik dní její oči ožily.

"Myslím, že ano. Doktore Chileogu, nejdřív potřebuji vědět, jestli proud probíhající Mingovým kovem změní jeho vliv na reálnou rotaci lodi."

Svraštil obočí a pak pokrčil rameny. "Pravděpodobně. Ale vůbec nemám představu, jak."

Takže je dobře, že jsem ten krám nechal opravit. "Na tom nezáleží. Doktore Lantone, můžete mi říci, kdy přibližně během průchodu kaskádovým bodem shořel váš neuroskop?"

"To vám mohu říci přesně. Na konci, právě když obrazy začaly mizet."

Přikývl jsem; doufal jsem, že to způsobilo buď zapnutí nebo vypnutí generátoru pole. To mohlo celé plánování operace hodně usnadnit. "Dobrá. Takže to máme v kupě. Abyste tedy věděli, sehrajeme zmíněný manévr znovu."

"A k čemu to bude dobré?" podivil se Lanton více zmateným než bojovným tónem.

"Mělo by nás to dostat domů." Mávl jsem rukou směrem k plášti trupu. "Poslední dva dny letíme k místu, kde jsou galaktické pole a ostatní parametry téměř přesně stejné, jako když jsme tím bodem procházeli - za předpokladu, že váš neuroskop je přitom zapnutý a že míříme zpátky k Tajmyru. Za další dva dny otočíme loď v normálním prostoru tak, aby vektor naší rychlosti přesně souhlasil s tehdejší. Pak necháme váš neuroskop běžet, spustíme generátor a pootočíme loď o stejný úhel - podle gyroskopu - jako tehdy. Vy," ukázal jsem prstem na Lantona, "budete během té operace na můstku a zapamatujete si v tom okamžiku přesné uspořádání vašich kaskádových obrazů. Potom, *aniž bychom vypínali generátor*, otočíme loď zpátky na nulu; na nulu definovanou vašim kaskádovým schématem, protože ta se může lišit od gyroskopické nuly. V tom okamžiku vyndám Mingův kov z vašeho neurokopu, přeběhnu s ním do nákladového prostoru číslo jedna a strčím ho do stíněného kontejneru; a potom budeme znovu otáčet lodí, až dosáhneme kaskádového schématu, které jste si zapamatoval. Protože v téhle konfiguraci bude fyzikální rotace stejná jako reálná, vyjde nám z toho reálný úhel, o který jsme se pootočili posledně..."

"A z *toho* budeme moci vypočítat úhel, který budeme potřebovat na cestu v opačném směru!" málem vykřikla Alana.

Přikývl jsem. "Samozřejmě až se zase pootočíme na nulu, abychom se dostali opět do výchozího bodu." Znovu jsem se po nich rozhlédl. Lanton a Bradley se stále tvářili zmateně, třebaže druhého z nich již očividně nakazilo Alanino nadšení. Chileogu něco čmáral do notýsku a Pascal tam jen seděl s pootevřenými ústy, patrně užaslý nad tím, že s tak bláznivým nápadem nepřišel sám. "To je všechno, co jsem vám chtěl říci," sdělil jsem jim. "Pokud budete mít později nějaké připomínky..."

"Já mám jednu hned, kapitáne."

Pohlédl jsem na Bradleaye s jistým překvapením. "Ano?"

Znatelně polkl. "Mám za to, pane, že budete potřebovat soustavu kaskádových obrazů, které se od sebe podstatně liší, takže

budete potřebovat výrazné schéma. Myslím, že schéma doktora Lantona není pro tento účel vhodné."

"Aha." Pochopitelně; zatímco Lanton studoval Bradleyovy obrazy, nemohl Bradley jinak, než pozorovat na oplátku ty jeho. "Lantone? Co vy na to?"

Psychiatr pokrčil rameny. "Připouštím, že jsou poněkud jednotvárné - neměl jsem nijak zvlášť vzrušující život. Ale budou stačit."

"O tom pochybuji." Bradley opět pohlédl na mne. "Kapitáne, hlásím se jako dobrovolník."

"Nevíte, co říkáte," upozornil jsem ho. "Každé pootočení bude trvat dvakrát tak dlouho jako ta, která jste dosud prodělal. Budou po dvou v obou směrech; a navíc se mezi nimi nebude vypínat pole, protože chci vědět, jestli se obrazy budou pohybovat, když budu cívkou přenášet po lodi. Znásobte si asi tak pěti to, co jste dosud po průchodech kaskádovými body cítil, a získáte hrubou představu, jaké to bude." Zavrtěl jsem hlavou. "Jsem vám za vaši nabídku vděčný, ale nemohu tím nechat projít víc lidí, než je nezbytně nutné."

"To oceňuji. Ale stále mám v úmyslu to udělat."

Chvilku jsme se měřili pohledem... a mně blesklo hlavou slovo *důstojnost*. "V tom případě přijímám," řekl jsem. "Další otázky? Děkuji, že jste přišli."

Vzali to na vědomí a začali vstávat... všichni, až na Alanu. Bradley jí něco pošeptal, avšak ona zavrtěla hlavou a zašeptala na oplátku něco jemu. Váhavě pustil její ruku a vyšel za ostatními z místnosti.

"Nějaký dotaz?" zeptal jsem se Alany, když jsme osaměli a už jsem se připravoval na hádku ohledně úlohy, kterou jsem Bradleyovi dovolil převzít.

"Máš pravdu, pokud jde o nadměrný stres, vyvolaný tak dlouhým pobytem v Collotonově poli," řekla. "A u někoho, kdo v něm bude pobíhat, se stres ještě zdvojnásobí. Dá se přinejmenším čekat o hodně větší závrať, kvůli které by pohyb mohl být nebezpečný."

"Chtěla bys raději, aby měl Bradley spálený mozek?"

Trhla sebou, ale nadále trvala na svém. "Nenamítám nic proti metodě - jde mi o to, kdo se bude otloukat o stěny *Tanečníka*"

"Aha. Hele, než si začneš myslet, že jsem tě z toho vynechal, dovol mi zdůraznit, že ty budeš na můstku řídit celý manévr."

"Prima; ale když už se do toho mám zapojit, tak se chci proběhnout s tím mingem."

Zavrtěl jsem hlavou. "Ne. Máš pravdu, že je v tom hodně neznámých faktorů, takže právě proto *půjdu já*."

"Jsem o pět let mladší než ty," prohlásila a odpočítávala na prstech. "Mám vyšší stresový index, lepší rovnováhu a jsem v lepší tělesné kondici." Zaváhala. "A v kaskádových obrazech mě nepronásledují bílé uniformy," dodala tiše.

Od někoho jiného by poslední poznámka tala jako nůž do zad. Ale od Alany to kupodivu ani nezabolelo. "O rozdělení úkolů nebudeme diskutovat," řekl jsem a vstal jsem. "A teď, jestli mě omluvíš, bych se rád trochu vyspal před další směnou."

Neodpověděla. Když jsem odcházel, seděla stále na místě a hleděla kamsi do lesklé desky stolu.

"Jdeme na to. Hodně štěstí," byla poslední slova, která jsem od Alany zaslechl, než vypnula interkom a já jsem zůstal sám v Lantonově kabině. Sám, ale ne na dlouho: za chvíli se objeví první moji dvojníci. Zdvihl jsem si zápěstí k očím, přepnul jsem hodinky na režim stopek a čekal jsem, zatímco mi v uších zvonilo od tichého skučení generátoru Collotonova pole. Ten zvuk, který na můstku nebyl slyšet, mi připomněl dny výcviku dávno před *Tanečníkem*... před lordem Hendrikem a jeho ztřeštěným klukem... Prudce jsem potřásl hlavou, soustředil jsem se na obrazy a čekal jsem, až započnou svou jednorozměrnou čtverylku.

Začaly a já jsem spustil stopky. Jelikož spojení s můstkem bylo mrtvé, musel jsem se spoléhat na to, že konec první části manévru poznám podle pohybu obrazů; pobíhat s Mingovým kovem po lodi v okamžiku, kdy bychom byli na špatném konci otočky nebo - ještě hůř - kdy bychom ještě byli v pohybu, by patrně našim vyhlídkám učinilo konec nadobro. Maje na paměti kousky, jež mohou kaskádové body sehrát se smyslem člověka pro čas, jsem přiměl Pascala, aby spočítal přibližné časy, které zabere každé pootočení. Podle toho, jak se ukáží být přesné, mi mohou přinejmenším poskytnout představu, kdy si mám začít dělat starosti.

Nebylo to příjemné čekání. Na můstku jsem se musel věnovat všelijakým povinnostem; tady jsem neměl ani toto rozptýlení od duchů, kteří mě obklopovali. Seděl jsem vedle hučícího neuroskopu a pozoroval, jak se obrazy mihotají sem a tam a jak se bílé uniformy prolínají s kombinézami a mezerami.

Duchové. *Pronásledují*. Nikdy předtím jsem o nich tímhle způsobem vážně nepřemýšlel, ale *nyní* jsem na ně už nedokázal pohlížet jinak. Představoval jsem si, že vidím vědoucí úsměvy na tvářích kapitánů linkových lodí, nebo že cítím chlad z mezer, v nichž jsem zemřel. Čistá autosugesce, samozřejmě... a přesto mě donutila snad poprvé přemýšlet, co se mnou ty obrazy vlastně dělají.

Vyvolávají ve mně chronickou nespokojenost s mým životem.

Moje první reakce na takovou myšlenku byla ospravedlnit svoji rozmrzelost. Byl jsem nepoctivě připraven o příležitost na úspěch ve svém oboru; octl jsem se na samém spodku žebříčku vinou idiotů, kteří se vyznačovali více politickou záludností než pilotními schopnostmi. Měl jsem *právo* se cítit odstrčený.

A přesto...

Hodinky na mne pípaly: první pootočení by mělo za chvíli končit. Nastavil jsem na nich nový interval, pozoroval jsem obrazy a čekal jsem. Obrazy se mučivě pomalu zastavily... a pak se zase začaly pohybovat způsobem, který se při troše dobré vůle dal vykládat jako opačný směr. Znovu jsem spustil stopky a dovolil jsem si trochu rozostřit pohled. Až tanec příště skončí, nastane čas, abych přenesl tu Lantonovu zatracenou cívku do nákladového boxu a dostal svou loď zase do normálu.

Moje loď. Zaposlouchal jsem se do způsobu, kterým mi ta slova rezonovala v hlavě. *Moje loď.* Žádný kapitán linkové lodi svou loď nevlastnil. Byl zaměstnancem, stejným jako všichni ostatní u společnosti; věčně pod dohledem baziliščíh očí stejných samolibých idiotů, jací se mnou kdysi vyrazili dveře, protože jsem dělal svou práci. Když pomínu, že bych se tolik nezašpinil a tohle všechno, byl bych *opravdu* při takové práci šťastný? Líbilo by se mi být sevřen mezi vedením na jedné straně a namyšlenými pasažéry z horních tříd na straně druhé? Co to, sakra, říkám - líbilo; *přežil* bych to vůbec? Poprvé za deset let jsem začal přemítat, jestli lord Hendrik náhodou moc dobře nevěděl, co dělá, když mě ze své společnosti vykopl.

Schválně jsem zabloudil pohledem k bílým uniformám daleko po své levici a sledoval jsem, jak se vynořují a ztrácejí na různých pozicích v té dlouhé řadě. Snad právě proto jich je tak málo, napadlo mě náhle; snad i když jsem předstíral opak, jsem byl dost chytrý na to, abych se držel takových rozhodnutí, kterými jsem se vyvaroval osudu pověstné veverky běhající v bubnu. Představa, kterou to ve mně vyvolalo, u mne vzbudila úsměv: moje podvědomí pobíhá sem a tam s tajnými dokumenty a utahuje zásadní politické záležitosti před mým spravedlivě rozhořčeným vědomím.

Pípnutí hodinek mne přimělo vyskočit na nohy. Zhluboka jsem se nadechl, ze soupravy náradí ležící vedle neuroskopu jsem vytáhl šroubovák a zaměřil jsem pozornost plně na obrazy. Pomalu... ještě pomaleji... stojí. Čekal jsem plné dvě minuty, abych se o tom ujistil, pak jsem neuroskop vypnul a pustil jsem se do práce.

Za poslední dny jsem získal spoustu praxe, ale i tak mi trvalo téměř pět minut, než jsem vydoloval cívku ze změti součástek, které ji obklopovaly. To sice nepředstavovalo žádný podstatný problém - na rozebírání neuroskopu jsme si vyhradili sedm minut - nicméně jsem se už začínal potit, když jsem se zvedl a zamířil ke dveřím.

A okamžitě jsem upadl na obličej.

Přes Alanina upozornění na zesílenou závrať jsem nic tak silného a tak brzy neočekával. Ztěžka jsem polkl, pokusil jsem se nevšímat si pocitu, že ležím na strmém svahu, a doplazil jsem se k nejbližší stěně. Vyškrábal jsem se po ní na nohy, počkal jsem, až se se mnou kabina přestane točit a došoural jsem se ke dveřím. Naštěstí jsme nechali všechny dveře mezi mnou a nákladovým prostorem číslo jedna otevřené, takže jsem se nemusel zdržovat tápáním po klice. Stále šouravým krokem jsem se pracoval otvorem dveří a vydal jsem se po chodbě tak rychle, jak jsem jen dokázal. Celá cesta - patnáct metrů chodby, točité schůdky dolů, pět metrů další chodby a protáhnout se mezi nákladem v Jedničce ke stíněnému kontejneru - normálně trvala necelé tři minuty. My jsme si naplánovali deset; ale už teď jsem viděl, že to bude těsné. Díval jsem se na stěnu vedle sebe a soustředil jsem se na posunování nohou... a zřejmě právě proto jsem si až těsně u

schodů všiml kaleidoskopického tance svých obrazů.

Loď přitom byla v klidu.

Prudce jsem zastavil a změna struktury obrazů ustala. To, čeho jsem se na celém tom čarování nejvíc bál, se stalo skutečností: pohyb Mingova kovu měnil náš reálný úhel v Collotonově prostoru.

Nevím, jak dlouho jsem se tam s pramínky potu na čele opíral o stěnu, ale než jsem se opět donutil k pohybu, neuběhla nejspíš ještě ani minuta. Alana teď měla přesně dvě možnosti: buď prostě otočit do koncového bodu, který si Lanton právě zapamatoval, anebo se pokusit nějak vykompenzovat změnu, kterou jsem působil. Intuitivně jsem cítil, že první možnost je špatná, ale ta druhá mohla být docela pravděpodobně neschůdná - a ani jednu nemohl Chileogu podložit spolehlivým matematickým rozbořem. Pro mne osobně na tom byla nejhorší ta skutečnost, že jsem vyřazen z jakéhokoliv rozhodovacího procesu. Bez ohledu na to, jak rychle cívku dostanu pod zámek, neexistoval způsob, jak bych se mohl stihnout dostat o dvě křídla schodů výš na můstek. Stejně jako všichni na palubě jsem se teď musel spolehnout na Alanin úsudek.

Narazil jsem do rohu průchodu na schodiště a málem bych byl provedl sestup po hlavě, kdybych se nebyl včas zachytil zábradlí. Cívka mi vypadla ze zpocené dlaně a předběhla mě. Když dopadla na podlahu spodní paluby, tlumeně zazvonila. Následoval jsem ji o poznání pomaleji, protože svíjející se obrazy ještě zvyšovaly mou závrať. To už na stres začínal reagovat i zbytek mého těla a já jsem musel každých pár kroků zastavit, když mě zalila vlna únavy nebo nutkání na zvracení. Připadalo mi jako věčnost, než jsem konečně dorazil dolů. Cívka se dokutálela doprostřed chodby; dolezl jsem k ní po čtyřech, zvedl jsem ji, doplácálem jsem se zpátky ke stěně a vydrápálem jsem se na nohy. Neodvažoval jsem se podívat na hodinky.

To nejhorší mě teprve čekalo v nákladovém prostoru. Podlaha se už houpala jako námořní loď na rozbouřeném moři a skrz červenavý opar, který mě obklopoval, mi připadalo, že stohy beden, mezi kterými vrávorám, se mi chystají spadnout na hlavu. Nepamatuji si, kolikrát jsem ucouvl a schoulil se před tím, co jsem vnímal jako lámající se vlnu beden, jenom proto, abych narazil do stohu beden za sebou. Konečně jsem se však propracoval na volnou plochu před dvířky stíněného kontejneru. Překonával jsem ji opět po čtyřech a byl jsem v polovině, když moje hodinky odpípaly výstrahu, že už mi zbývá jen minuta. Zoufale jsem se vzepjal, natáhl jsem se a hodil jsem sebou na stěnu z Mingova kovu. Více šťastnou náhodou než čímkoliv jiným jsem volnou rukou narazil na kliku, a když jsem se zapotácel dozadu, dvířka se otevřela.

Chvilku jsem tam na nich tak visel a snažil jsem se své roztřesené svaly přimět k nějaké reakci. Pak jsem pomalu nabral rovnováhu a postavil jsem se zpřímá. Natáhl jsem ruku do otvoru, upustil cívku a sledoval, jak zapadla do škvíry mezi dvěma krabicemi. Nákladový prostor se kymácel stále divoceji; pečlivě jsem se

soustředil na koordinaci pohybů, odstrčil jsem kliku od sebe a sesunul jsem se na podlahu. Dvířka se zabouchla s třeskem, který jako by mi chtěl utrhnout temeno hlavy. Vydržel jsem při vědomí už jen tak dlouho, abych se přesvědčil, že dvířka jsou skutečně zavřená, a pak jsem se poddal temnotě.

Prý mě našli, jak spím vsedě a opírám se přitom zády o dvířka stíněného kontejneru, abych si pojistil, že se náhodou neotevřou.

Když jsem přišel k sobě, ležel jsem na zádech a první věc, kterou jsem uviděl, když jsem otevřel oči, byla tvář Kate Epsteinové. "Jak se cítíte?" otázala se.

"Prima," řekl jsem jí, rozhlédl jsem se kolem sebe a zamračil jsem se. Tohle nebyla moje kabina... S leknutím jsem poznal, co mi to bzučí v uších. "Co, sakra, dělám v Lantonově kabině?" zavrčel jsem.

Kate pokrčila rameny, natáhla se přes mé rameno a vypnula neuroskop. "Potřebovali jsme neuropřístroje doktora Lantona a s neuroskopem se nemělo hýbat. Dalo by se to popsat jako jistá varianta problému Mohameda a hory."

Odfrkł jsem. "Jak se podařil manévř? Dokázala Alana spočítat opravu?"

"Šlo to perfektně," ozval se po mé pravici Alanin hlas. Otočil jsem hlavu a zjistil jsem, že sedí u dveří. "Myslím, že jsme venku z lesa, Palle - ukázalo se, že jakmile byla cívka pryč, z té fyzikální rotace o čtyři celé čtyři se stalo více než devět celých jedna. Jestli má Chileogu pravdu ohledně vratnosti, měli bychom už být zpátky v našem vesmíru. Ale myslím, že to nebudeme vědět jistě, dokud neprojdeme dalším bodem a nedoletíme na Zemi."

"Těch devět celých jedna počítáš s opravou nebo bez ní?" zeptal jsem se a žaludek se mi tetelil. Ještě jsme nemuseli být z lesa venku.

"Nepotřebovali jsme žádnou opravu," odpověděla. "Obrazy na můstku zůstaly po celou dobu kamenně nehybné."

"Ale... já jsem *viděl*, jak se pohybují."

"Ano, to už jsi nám říkal. Podle našeho nejlepšího dohadu - promiň; podle *Pascalova* nejlepšího dohadu jsi to viděl, protože ses pohyboval vzhledem ke generátoru pole, a kdybys generátor obešel úplně dokola, dostal bys zase výchozí strukturu obrazů. Chileogu se to snaží dokázat matematicky, ale pochybuji, že by to dokázal, dokud se nedostane k lepší výpočetní technice."

"Eh-ehm." Něco tady nesesedělo. "Říkala jsi, že už jsem vám to o obrazech *říkali* Kdy?"

Alana zaváhala a ohlédla se po Kate. "Vlastně jste už, kapitáne, byl během uplynulých čtyř dní chvíli při vědomí," sdělila mi doktorka jemně. "Nepamatujete si to, protože spojení mezi vaší krátkodobou a dlouhodobou pamětí bylo poněkud pošramoceno - patrně další účinek vaší potulky napříč všemi těmi siločárami pole. Zdá se však, že tahle věc se vyhojila sama, takže byste s pamětí už žádné další problémy mít neměl."

"No bezva. A jaké další problémy *budu* ještě mít?"

"Nic vážného. Budete mít chvíli asi potíže s rovnováhou a během příštích pár týdnů vás nejspíš čeká jedna nebo dvě migrény. Ale podle všech známek to všechno bude jen dočasné." Pohlédl jsem zase na Alanu. "Čtyři dny. Brzy budeme muset nachystat poslední kalibraci."

"Všechno je zařízené," ujistila mě. "Ještě dneska se otočíme tak, aby vektor naší rychlosti znovu směřoval k Tajmyru a zítra budeme moci provést průchod."

"Kdo ho provede?"

"Kdo myslíš?" odfrkla. "Rik, Lanton a já, možná s malou Pascalovou pomocí."

Přesně tuhle odpověď jsem čekal, ale i tak mi po ní vyschlo v ústech. "Ani nápad," prohlásil jsem a snažil jsem se posadit.

"Tím peklem tě projít nenechám. Já to zvládnou..."

"Uklidni se, Palle," skočila mi do řeči Alana. "Ty jsi nedával pozor? Reálný úhel se při přenášení minu nemění, což znamená, že můžeme vypnout generátor pole, až odsud ponese cívkou do Jedničky."

Padl jsem opět na lůžko a cítil jsem se hloupě. "Jo, jasně."

Alana se zvedla, přistoupila ke mně a poklepala mi na rameno.

"Nedělej si starosti," řekla laskavějším tónem. "Zvládneme to. Ty jsi udělal tu tvrdou práci, takže si teď odpočiň a nech nás dodělat zbytek."

"Oukej," souhlasil jsem a snažil jsem se skrýt pochybnosti.

A bylo dobře, že jsem to udělal. O třicet osm hodin později Alana využila posledního gramu našeho paliva k bravurnímu kousku pilotáže, kterým nás navedla na nízkou oběžnou dráhu kolem Země. Tam už čekaly hlídkové čluny, které odpověděly na její nouzový signál, naplněné palivem, jež jsme potřebovali k přistání.

Šest hodin nato jsme byli doma.

Poslali mne do nemocnice, jen tak pro jistotu, a příštích několik dní jsem strávil v rušném kolotoči testů, lékařských prohlídek a drncavých převozů na kolečkovém křesle. Kupodivu - alespoň tedy k mému podivu - si mne odchytili také dva reportéři, kteří ode mne chtěli tradičnější druh rozhovoru. Bylo vidět, že *Tanečníkův* výlet někam a zase zpátky získal jistou publicitu. Jak široká ovšem byla, jsem ovšem zjistil až posledního dne v nemocnici, kdy mi byl do pokoje doručen oficiálně vyhlízející dopis v obálce Společnosti.

Byl od lorda Hendrika.

Roztrhl jsem obálku a rozložil list. První odstavce - pozdrav, blahopřání k bezpečnému návratu a podobně - jsem jen tak prolétl a oči se mi zastavily na věcné části dopisu:

"Jak možná víte, či nevíte, nedávno jsem se vrátil z částečné penze do správní rady TranStar Enterprises, která má hlavní sídlo zde v Nairobi. S našimi skvělými kontakty jak v Africe, tak v řetězu takzvaných černých kolonií se nám prudce rozrůstá počet přepravovaných cestujících, a tak neustále hledáme zkušené a vynalézavé piloty, kterým bychom je svěřili. Novinové zprávy o Vašem nedávném vyvážnutí mi Vás opět po

těch létech připomněly a myslím si, že by pro Vás mohlo být zajímavé pohovořit si..."

Ze čtení mě vyrušilo zaklepaní na dveře. "Dále," zahalekal jsem a vzhlédl jsem.

Byla to Alana. "Ahoj, Palle, jak se ti vede?" zeptala se, přistoupila k lůžku a věnovala mi zkoumavý pohled. V ruce držela štíhlou plastikovou složku.

"Jsem k zbláznění znuděný," odpověděl jsem. "Myslím, že se nechám propustit - oni už skončili se všemi standardními zkouškami, aniž by cokoliv našli, a mne už nebaví tady ležet, než si vymyslí další."

"To je ostuda," pronesla s hraným zděšením. "A to prosím potom, co jsem ti přinesla tohle všechno ke čtení." Zamávala složkou.

"Co to je, tvoje výpověď?" otázal jsem se a snažil jsem se udržet bezstarostný tón. Nemělo smysl dělat to ani jednomu z nás těžší, než bylo nezbytně nutné.

Ona se však jen zamračila. "Neblázni. To je celá kupa nových smluv, které jsem pro nás nasbírala za posledních pár dní. Některé opravdu dobré, od známých společností. Myslím, že si lidé konečně všimli, jak opravdu dobrá přepravní loď jsme."

Odfrkł jsem si. "A to i když jsme na téhle cestě porušili nějakých šestatřicet předpisů?"

"Jo, to je tu všechno taky. Švédský institut na nás nejen nebude nic vymáhat - naopak zaplatili všechno, včetně tvého účtu za nemocnici a poplatku hlídce za pomoc. Zřejmě jim to Lantonovo extempore dostatečně polepilo pověst, než aby si ještě troufli snažit se z nás vytrískat náhrady za škody." Zaváhala a po tváři se jí mihl zvláštní výraz. "Ty jsi opravdu čekal, že uteču z lodi?"

"Byl jsem si tak na osmdesát procent jistý," řekl jsem, a to jsem ještě ten odhad o takových devatenáct procent stlačil dolů. "Rik Bradley tu přece zůstane a ty... ho máš docela ráda, ne?"

Pokrčila rameny. "Abych byla upřímná, nevím, co k němu cítím. Mám ho ráda, jistě - a hodně ráda. Ale můj život je tam," ukázala rukou k nebi, "a nemyslím, že bych se jej dokázala pro někoho vzdát. Aspoň ne pro něj."

"Mohla by sis vzít dovolenou," navrhl jsem. Cítil jsem se přitom jako prvotřídní vůl, ale byl jsem rozhodnutý jí dát každou možnou šanci. "Třeba až strávíš kus opravdového času na nějaké planetě, zjistíš, že se ti tam líbí."

"A možná taky ne," namítla. "A až usoudím, že už toho bylo dost, kde bude *Tanečník*? Nejspíš nikde po ruce." Podívala se mi přímo do očí a z hlasu se jí vytratily všechny stopy snahy o lehký tón. "Jak už jsem ti jednou řekla, Palle, nemůžu si dovolit ztratit žádného ze svých přátel."

Zhluboka jsem se nadechl a zase zvolna vydechl. "Tak jo. Hádám, že tohle jsme si vyjasnili. Dobře. A teď kdybys, prosím tě, byla tak hodná a řekla sestře v přijímačce, že se odhlašuji, já se zatím obléknu a půjdeme na loď."

"Bezva. Bude prima, že budeš zase zpátky." S úsměvem zmizela na chodbě.

Pečlivě jsem vytáhl své oblečení ze skříně a začal jsem se do něj soukat se zvláštní směsí pocitů vítězství a porážky kolem žaludku. Alana zůstává na *Tanečnickovi*, což je přesně to, co jsem si přál... a přesto jsem se nemohl zbavit pocitu, že jí spíš nic jiného nezbývalo, než že by to byla opravdová, aktivní volba. Vrátila se, protože chtěla, nebo prostě proto, že jsme představovali bezpečnější životní dráhu než ta spousta neznámých veličin, které nabízel Bradley? Pokud u ní šlo o ten druhý případ, pak bylo zřejmé, že její staré popáleniny nejsou ještě úplně zahojené; že má před sebou ještě kus cesty - možná hodně dlouhý kus. Ale to bylo v pořádku. Možná nemám ten talent pro uzdravování poraněných duší jako ona, ale pokud to, co potřebovala, byly čas a dálky, Tanečník a já jsme jí mohli obojího poskytnout vrchovatě nout vrchovatě.

Právě jsem si zapínal boty, když se Alana vrátila. "Hotovo? Bezva. Tvoje propuštění už se zařizuje, takže můžeme jít. Nezapomeň tady ten dopis," dodala a ukázala na list lorda Hendrika.

"Tohle? To není nic důležitého," prohlásil jsem, zmačkal jsem dopis a obloukem jsem jej poslal do koše na odpadky. "Jenom takový nesmysl od dávného obdivovatele."

O šest měsíců později, při našem třetím bodu z Primy, se v mém kaskádovém schématu objevil další obraz v bílé uniformě kapitána linkové lodi. Díval jsem se na něj dlouho a upřeně... a pak jsem udělal něco, o co jsem se dosud u žádného obrazu nepokoušel. Popřál jsem mu hodně štěstí.

přeložil Jiří Engliš

ilustroval Karel Zeman

Copyright (c) 1983 by Timothy Zahn.